

363

Casal de la Pau - Cervantes, 2, pral-1 08002-BARCELONA

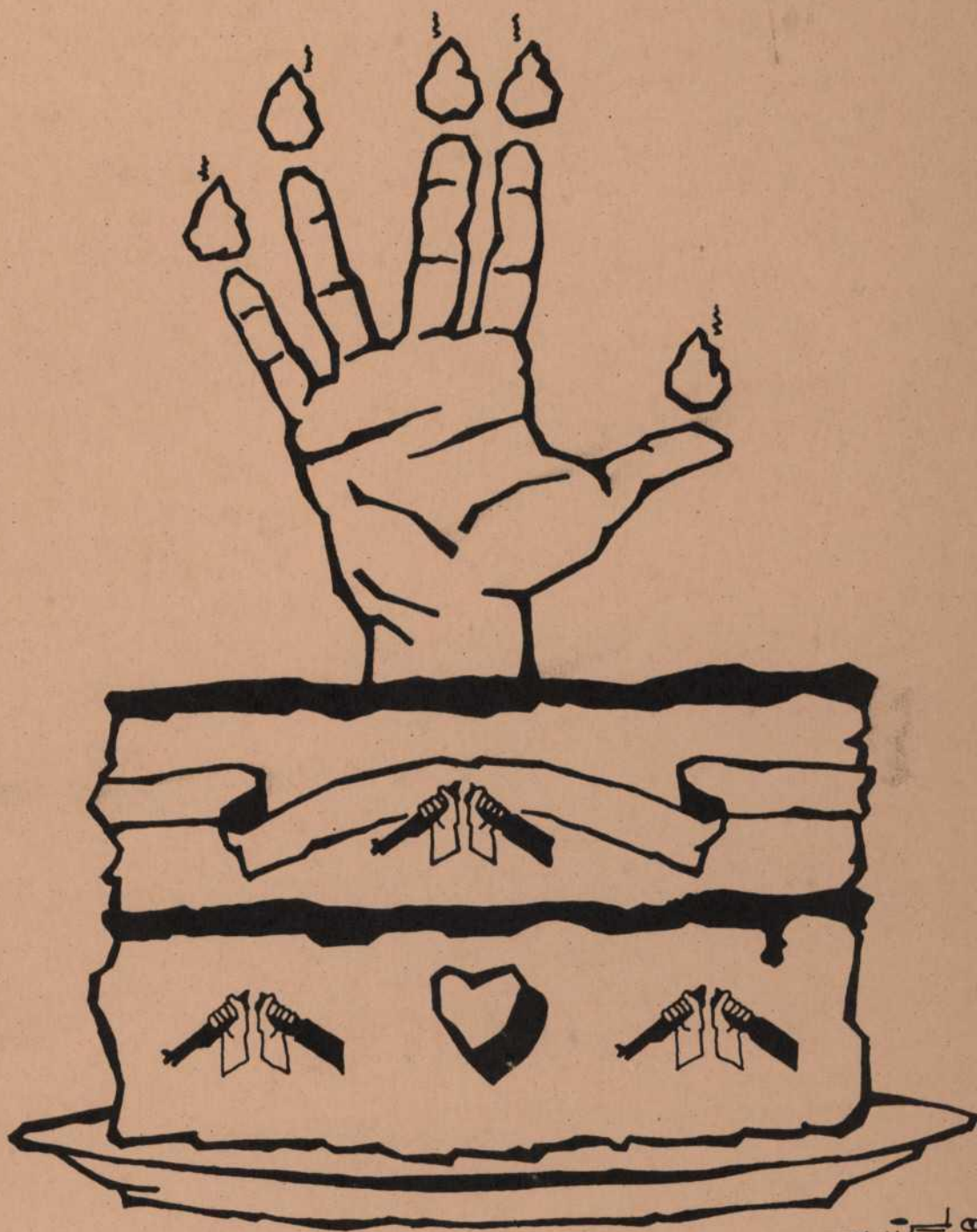
ESTIU 1992

CINQUÈ ANIVERSARI

300 PTES - 16 FF

MOCADOR 21

Informatiu per a la desmilitarització i la no-violència

02
21
22

MOCS

PAÍS VALENCIÀ:

MOC València
C. de Baix, 8
46003 València

COMARQUES DE PONENT:

MOC Ponent
Aptat. Correus 850
Utiel

MALLORCA:

Grup d'Objectors Mallorca
Aptat. Correus 1566
07080 Ciutat de Mallorca

MENORCA:

MOC Menorca
Aptat. Correus 178
07700 Maó

EMPORDÀ:

MOC Empordà
Apartat 337
17800 Figueres

MARESME:

GROC
Grup de Recol·liment als Objectors
Elsenda de Montcada, 53
08330 Premià de Mar

VALLÈS ORIENTAL:

MOC Vallès Oriental
Ateneu Popular
Plaça de l'Església, 9, 3-2
08400 Granollers

MOC (Manotú)
Dos de Maig, 31, At-1
08450 Parets del Vallès

GARROTXA:

Agrupació Naturalista de la Garrotxa
Servei Comarcal de Joventut
Torre Malagride
Passatge de Barcelona, 15
17800 Clot

RIBERA D'EBRE:

MOC (Carles)
Plaça Major, 4
43746 La Serra d'Almosa

BAIX LLOBREGAT:

MOC Bellvitge
Prado, 12, 13-1
08907 L'Hospitalet

Grup d'Objectors de Sant Just
Casal de Joves de Sant Just
Plaça del Parador s/n
08960 Sant Just Desvern

ANOIA:

MOC Anoià
Aptat. Correus 466
08700 Igualada

BAIX CAMP:

MOC Reus
Ateneu Llibertari de Reus
Sant Vicenç, 3
43201 Reus

BARCELONÈS:

MOC Badalona
Casal de Joves. Dalt la Vila
Germà Bernavé, s/n
08911 Badalona

MOC Casal de la Pau
Cervantes, 2, pral-1
08001 Barcelona

OSONÀ:

Assemblea Antimilitarista i d'Objecció
Casal Sant Just
Sant Just, 1, 2
08500 Vic

BERGÜEDÀ:

Assemblea Antimilitarista del Berguedà
Aptat. Correus 30
08500 Berga

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA:

SIOC
Escola Tècnica Superior d'Enginyers de
Telecomunicacions
Jordi Girona i Salgado, s/n Barracó C
08034 Barcelona

SUMARI 21

MOCADOR 21 3

INSUBMISSIÓ

JUDICIS A INSUBMISOS

Procés judicial a l'Anselm Díaz 4 Isidre

Judici a Xavier Godàs 6 Jordi Clotet i Pàtric

Trenquem el Mur 11

L'Objecció de Consciència i el món laboral 12

El nou fiscal comença pegant fort 13 Xavier Rius

Airex'92 Quin fàstic! 14 Jordi Folx

LLEI DEL SERVEI MILITAR

Protestes contra la nova llei del servei militar a la RFA 15

CRISTIANISME I INSUBMISSIÓ

La insubmissió i el cristianisme 16 Jesús Viñas

INTERNACIONAL

15 de maig, Dia Internacional de l'Objecció de Consciència 17

Grècia: Pavlos Nathaniel posat en llibertat 18

Preparant la pau: dues iniciatives de pau a Croàcia 19

Sendero Luminoso no dona treva a les organitzacions populars 21

Viatge al Kurdistan 23 Francesc Amau

ANTIMILITARISME I QÜESTIÓ NACIONAL

Objectors de consciència i nacionalisme 25

EDUCACIÓ PER A LA PAU

IV Congrés Català d'Educació per la Pau, el Desenvolupament i els Drets Humans 26

CÒMIC

Hasañas béclicas (2) 27 Ray

AGENDA 28

LLIBRES I MÉS LLIBRES 29

GRUPS, PROJECTES, ...

Assemblea Antimilitarista del Garraf 31

Diari de la Pau 32 Ton Clapés

Teixint la Red de Economía de la Defensa 33

Antonio Escalante

Sobre les noves Bases de Manresa 34 Joan Gomis

EL KLEENEX 36

I a més a més el sumari dels 20 primers números

**AVANÇEM AMB LA
INSUBMISSIÓ CAP A
UN FUTUR SENSE
EXÈRCITS**

MOCADOR

Desmilitarització i no-violència

DIP. LEG. B-1292-87

MOCADOR és una revista periòdica que tracta temes de no-violència i desmilitarització.

S'admeten articles, dibuixos i tota mena de col·laboracions originals. Dirigiu-les a qualsevol de les redaccions de la revista. El MOCADOR 22 sortirà al carrer el 28 de setembre. L'edició es tanca el 25 d'agost.

REDACCIONS

MOCADOR - CASAL DE LA PAU Cervantes, 2, pral-1 08002 Barcelona

MOCADOR - EMPORDÀ Apartat 337 17600 Figueres

MOCADOR - BADALONA Casal de Joves, Germà Bernavé, s/n 08911 Badalona

MOCADOR 21

A punt d'encendre les fogueres de Sant Joan, encetem un estiu on hi ha poc lloc per a la mandra. L'ambient és calent i continua escalfant-se a bon ritme.

Quan els grans mitjans de comunicació ja començaven a oblidar la polèmica generada per la sentència absolutòria, i els debats sobre llei i consciència havien perdut el ressò d'actualitat, el Fiscal General de l'Estat ha tingut el detall de posar altre cop la Insubmissió en el punt de mira. I no podia triar millor moment: les seves ordres obligant a penalitzar al màxim la insubmissió a la mili han sortit al carrer just pocs dies abans de celebrar-se a Catalunya els primers judicis contra insubmisos a la PSS. La resposta no s'ha fet esperar. Des dels més diversos sectors socials (fiscals inclosos) s'ha fet sentir el rebuig a les instruccions del senyor Eligio Hernández, i els mitjans de comunicació no han pogut passar

per alt la transcendència dels judicis immediats, on les peticions de pena esdevenen un clar posicionament dels fiscals en relació a les ordres de la Fiscalia.

Cal reconèixer que l'estrena amb els judicis de la PSS. ha estat sonada. El ressò i suport social han trascendit, i el discurs ha estat brillant. Però si després del d'en Xavier Godàs, a Arenys de Mar, la petició de sentència parlava a favor nostre, l'actuació del fiscal de Girona en el judici de l'Anselm ens recorda a què i a qui ens enfrontem, i encara ens ho ressalta més la coincidència amb un altre judici: al mateix temps que a Girona es condemna a més de 2 anys de presó un objector (encara que amb una petició d'indult), a València son absolts els militars que van lligar i cremar un soldat. Sobren comentaris.

No hi ha dubte que ara, quan la insubmissió ja té una consistència

i un reconeixament social més o menys ampli que posa en dubte no tan sols la legitimitat de la conscripció sino també la coherència democràtica de les lleis i la justícia de l'estat, ens cal aprofundir, sense oblidar el seu creixement, en el seu contingut ideològic clarament antimilitarista. Com també ens cal continuar treballant amb més força en tots els aspectes de l'antimilitarisme i la desmilitarització. Tenim per endavant un estiu farcit de judicis, amb la Trobada Internacional d'Objectors de Consciència a mig juliol, l'Eurotour 92, la Universitat Internacional de la Pau de Sant Cugat i els seminaris antimilitaristes de la Universitat Catalana d'Estiu a Prada de Conflent.

Sens dubte ni hi ha lloc per a la mandra, però si per a la reflexió. Bon estiu!

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

nom i cognoms: _____
 adreça _____ població _____
 codi postal _____ comarca _____ tfn: _____

Se subscriu a la revista MOCADOR per un període d'UN ANY, prorrogable si no hi ha ordre en contra, i un import de 1.000 pessetes (4 números) a pagar mitjançant domiciliació bancària.

Distingits senyors:

Banc/Calxa.....Agència.....Població.....
 Compte/Llibreta-núm.....
 Banc/Calxa domiciliat al carrer.....núm.....de.....
 Jo (Nom i cognoms).....
 domiciliat al c/pç.....núm.....de.....
 autoritzo el pagament dels rebuts que al meu nom presentarà el MOC - Casal de la Pau.

....., a.....de.....de 19.....
 (Signatura)

Envia aquest full a: MOCADOR-Casal de la Pau. Cervantes, 2, pral-1. 08002-Barcelona.

PROCÉS JUDICIAL A L'ANSELM DIAZ

El passat 2 de juny es celebrava el judici al jutjat Penal nº1 de Girona contra l'insubmís a la PSS Anselm Díaz. D'aquesta manera l'Anselm es convertia en un dels primers insubmisos jutjats a Catalunya per negativa a incorporar-se a la PSS. La condemna incorpora una novetat: la petició d'indult.

CRONOLOGIA

La història de l'Anselm Díaz veí de Torroella i Llicenciat en Biologia comença l'any 1988 quan decideix fer-se objector.

El 4 d'abril de 1988 i seguint la campanya de la declaració col·lectiva impulsada pel M.O.C. envia aquesta declaració.

El 5 de setembre de 1988 el Consejo Nacional de Objeción de Conciencia desestima la declaració col·lectiva per falta de motius i requereix l'ampliació dels mateixos.

El 21 de desembre del 88 i un cop ampliat els motius és reconegut com a objector.

El 19 de desembre del 1989 és classificat com a útil per realitzar la Prestació Social Substitutòria (PSS). No havia triat cap lloc per realitzar la PSS i li donen una plaça a l'INSERSO de Guadalajara en l'àrea de serveis socials, en concret serveis a la tercera edat.

El 13 de novembre del 1990 és el dia en que s'havia d'incorporar per la realització de la PSS. Ell ja no s'hi presentà. Previament, el 7 de Novembre ja s'havia declarat insubmís.

Al desembre del 1991 rep una citació del Jutjat d'Instrucció n.1 de La Bisbal d'Empordà. L'Audiència de Girona ha obert processos contra 10 objectors a les comarques gironines. Tots els expedients han estat traslladats dels llocs d'origen a Girona.

A la declaració efectuada en el jutjat n.1 de La Bisbal l'Anselm es reafirma en la seva posició d'insubmissió. Queda en llibertat provisional, de tal manera que s'ha de presentar al jutjat de pau de Torroella cada quinze dies.

El 24 de gener del 1992 rep l'acusació del fiscal, en la qual l'acusen de negativa a incorporar-se a la PSS. Li demanen 3 anys de presó.

Al Abril rep la citació del judici oral, el qual es celebra el dia 2 de juny a les 12 h. al Jutjat Penal nº 1 de Girona. La magistrada Pilar Rovira és la que ha de jutjar a l'Anselm.

LA RESPONSA DEL MOVIMENT

En el moment, al novembre de l'any passat, en que al Punt Diari apareixia la notícia que l'Audiència de Girona havia obert processos contra 10 insubmisos a la PSS, el MOC de l'Empordà es mobilitza intentant connectar amb la major part dels insubmisos implicats, ja que l'únic vinculat al moviment era l'Anselm. Però de tots els insubmisos amb qui es va connectar va quedar clar que només l'Anselm assumia la lluita antimilitarista.

Des del dia que l'Anselm va decidir-se fer-se objector i es va vincular al MOC, s'ha fet un seguiment de la seva situació. Però és des de que s'obren els processos contra diferents objectors de les comarques gironines en general i contra l'Anselm Díaz en particular que el conjunt de grups antimilitaristes de les comarques gironines (M.O.C. Alt Empordà, Mili-KK Girona i Mili-KK Salt) així com el grup de Familiars i Amics de l'Anselm Díaz comencen una campanya de suport a l'Anselm i en contra dels processos.

Primer és buscà assessorament jurídic, seguint l'advocat defensor Sebastià Salellas. S'edita un díptic informant de l'obertura dels processos així com també es comencen a recollir firmes per publicar a la premsa local un manifest contra aquests processos. També s'edita un cartell en contra dels processos oberts.

El 25 de març l'Ajuntament de Torroella en un ple aprova una moció presentada pel propi Anselm i pel Grup de Familiars i Amics de l'Anselm Díaz demanant el sobresseïment del judici i en solidaritat amb l'Anselm.

El 10 d'Abril és realitza un concert en suport de l'Anselm i en contra dels processos a La Bisbal.

El dia 11 d'Abril és realitza un concert pel mateix motiu a Torroella de Montgrí.

El 25 d'Abril es realitza una encadenada davant del Govern Civil a Girona.

El 16 de maig i coincidint (el 15 de maig) amb el dia Internacional de l'Objecció de consciència es realitza un mural contrari als processos a Girona i un altre a Salt.

Paral·lelament i es realitzen xerrades a diversos instituts de Girona.

S'edita un altre cartell recolzant a l'Anselm.

S'organitza un cap de setmana previ al judici amb diversitat d'accions a Girona, que comença amb un concert de Rock el divendres 30 de maig, penjada de pancartes a varis llocs el dissabte (si be els actes preparats per la tarda es van haver de suprimir degut a la forta pluja) i a la nit del mateix dissabte s'aprofita un concert pro-Nicaragua per donar el toc a la gent (se'ns va permetre penjar pancartes i parlar al mig del concert.). El diumenge al matí es fan jocs no-competitius i no-violents per mainada així com una xocolata de franc. Posteriorment es realitza una bicicletada per Girona (l'última que la major part de la gent no portava bicicleta...) per finalment a anar a dinar a la Vall de St Daniel. Ja a la tarda i a la Rambla de la Llibertat hi ha un concert de cantautors (Genís Mayola de Mataró i Jordi Pallejà i l'Edu de Girona). El dilluns i novament degut a la forta pluja que cau s'ha de suprimir una cercavila i una posada de lletrés al riu Onyar, però finalment a la nit es fa una funció de teatre antimilitarista i un sopar de solidaritat (això sí aquests dos actes i degut al mal temps es feren en la més absoluta intimitat).

I per últim el dimarts 2 de Juny es realitza el judici. El dia comença en contra de tota previsió assoleït, la qual cosa va ajudar molt a la bona resposta popular. A les onze hi ha una concentració i es realitza una manifestació pels carrers de Girona amb des de 200 persones. Cal remarcar que l'Institut Vivens Vives realitza vaga en solidaritat amb l'Anselm i per poder assistir al judici.

A les 12,30h es realitza el judici, que dura poc més d'una hora enmig de les protestes de tota la gent que hi ha al carrer.

EL JUDICI

Des d'un bon començament es planteja aquest judici amb dos objectius. D'una banda aconseguir un important ressó social i d'altra preparar l'estratègia pel judici. Aconseguir el primer objectiu es fa amb la campanya ja explicada i amés s'aconsegueix que s'autoinculpint amb l'Anselm en Lluís Llach i en Manel Costa-Pau (Intel·lectual). La premsa fa un bon ressó donant molt d'espai al tema així com també dues editorials dels diaris

locals criticant els judicis.

Pel que fa a la preparació del judici es vol seguir una línia semblant a la que es va portar a Madrid que va acabar amb la sentència absolutòria. S'aporten sis testimonis (un capella obrer, un representat del MOC, tres persones de Torroella i un autoinculpat), també s'aporta molta documentació (que va des de l'estudi sociològic d'Euskadi i de Catalunya, passant per dossiers de premsa fins a resolucions de sindicats criticant la PSS) així com firmes de persones i d'entitats solidaritzant-se amb l'Anselm. També es convida a una sèrie d'observadors (Magda Oronich d'IC, Carles Campuzano de CiU, Joan Puigercos i Enric Llauger d'ERC, J. Leira president de l'Associació catalana d'advocats demòcrates, Delàs de Justicia i Pau, Lluís Llach, Manel Costa-Pau) així mateix venen representats de CCOO i altres persones del món intel·lectual i artístic.

A l'iniciar-se el judici la magistrada Pilar Rovira limita a dos els testimonis de la defensa arribant finalment a l'acord d'acceptar-ne tres (seran el sacerdot del barri Cal'Agudó de Blanes Pep Claperols on havia viscut l'Anselm, La Silvia Sánchez de l'Escola de Mar de l'Estartit i en Sergi Rodríguez del MOC).

Per la seva banda la fiscalia aporta el

testimoni d'un personatge anomenat Constantino Pinillos, (gerent de l'INSERSO de Guadalajara a on l'Anselm s'havia d'incorporar).

Pep Claperols aporta el fet que l'Anselm de manera altruista col·labora en la creació d'una cooperativa d'aturats a Blanes, Silvia Sanchez parla de l'ofertament voluntari de l'Anselm en tasques relacionades amb l'escola i amb el medi ambient i en Sergi Rodríguez parla de la vinculació històrica de l'Anselm amb el MOC així com destaca que la insubmissió és un veritable servei a la societat.

Per la seva banda Constantino Pinillos fa un pobre paper sobre les tasques que hauria d'haver realitzat a Guadalajara (això sí porta el paper bastant estudiat).

La fiscal rebaixa la pena de 3 anys a dos anys quatre mesos i un dia.

Sebastià Sallellas (l'advocat defensor) demana l'absolució. Deixa clar que el que s'està discutint no és la PSS sinó l'abolició del servei militar, així mateix diu que s'ha creat un estat de necessitat entre un dret fonamental de lluitar per les pròpies idees que han d'imperar sobre el compliment de la PSS, així mateix també diu que el cas de l'Anselm obeeix a la llibertat de consciència i cap tribunal pot

entrar en la consciència de l'insubmís i que la seva conducta no està tipificada com a delictes perquè en cap moment ha lesionat el dret a la defensa nacional. Finalment va remarcar que la llibertat de consciència també és un dret fonamental.

Finalment i després de demanar l'absolució va dir que podria ser que la jutgessa digués que els fets són penalitzables però no se li poden imputar a l'Anselm, perquè té causes justificades en la seva conducta. I en aquest cas va demanar l'eximent de l'estat de necessitat així com la possibilitat de demanar un indult.

I finalment la sentència: 2 anys, i 4 mesos i amb petició d'indult per part de la jutgessa. Una sentència que portarà cua.

Continuarem tenint feina, ja es prepara un altre judici a un altre insubmís acusat del mateix delictes que l'Anselm i al que també li demanen 3 anys, es tracta de'n Tadeo Palonarde de Bellver de Cerdanya.

En el proper MOCADOR us continuarem informant.

Isidre
MOC-Alt Empordà

FULL DE VINCULACIÓ

MOVIMENT D'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA

Nom i Cognoms..... Adreça.....
població..... codi postal..... comarca.....
telèfon..... Situació respecte al servei militar.....

- ☐ Desitjo vincular-me al MOC i rebre informacions i les convocatòries d'assemblees (modalitat lliure de quota).
☐ Desitjo vincular-me al MOC i rebre informacions, convocatòries d'assemblees, la revista MOCADOR i tenir dret a descomptes per la compra de material
☐ Quota mínima 1.000 ptes/trimestre o 4.000 ptes/any
☐ Quota de suport:.....
 Faré efectiu el meu pagament mitjançant:
☐ domiciliació bancària (Cal omplir la butlleta adjunta)
☐ ingrés al C/C 939-14 de l'agència 546 de "La Caixa" (feu-nos arribar el resguard)

BUTLLETA DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Nom i Cognoms del titular.....

☐ compte número..... ☐ Banc.....
☐ llibreta..... ☐ Caixa.....

Agència núm..... Adreça agència.....
 població..... codi postal.....

Senyors, els agrairé que amb càrrec al meu compte/llibreta atenguin, fins a nova ordre, el rebut que al meu nom presentarà MOC-Casal de la Pau.

....., a ..... de ..... de 199.....
 (Signatura)

JUDICI A XAVIER GODÀS

El fiscal sol·licita 4 mesos "per imperatiu legal"

El passat 13 de maig, al Jutjat número 24 del penal d'Arenys de Mar tenia lloc el judici contra en Xavier Godàs, insubmís a la PSS i veí de Vilassar de Dalt.

Xavier, membre actiu del moviment antimilitarista, va ser cridat el 25 d'octubre de 1989 a fer la PSS a una llar d'avis de l'INSERSO a Guadalajara. S'havia declarat objector el 1987 amb la declaració col·lectiva. No va contestar a la borsa de treball que va rebre de l'Oficina para la Prestación Social de los Objetores de Conciencia (OPSOC), per la qual cosa se'l va castigar destinant-lo a l'INSERSO de Guadalajara, pràctica de desterrament habitual per part de l'OPSOC. Però Xavier Godàs no s'ha convertit en notícia aquests dies només per ser un dels primers insubmisos a la PSS declarats i també el primer dels propers al moviment antimilitarista jutjat a Catalunya, sinó per haver estat la causa del primer xoc fort entre el fiscal general de l'Estat, Eligio Hernández, i un fiscal particular, Javier Rojo.

Javier Rojo és un dels 63 fiscals de Barcelona -dels 72 que van participar a la junta del Tribunal Superior de Catalunya- que van signar un escrit oposant-se a la circular de la Fiscalia general de mitjans de maig d'enguany, en la que es demanava que als insubmisos a la mili procedents de casos oberts sota la jurisdicció militar (abans del pas a la jurisdicció civil, després de la reforma de la llei del servei militar i el pas a la jurisdicció civil dels insubmisos a la mili) se'ls demanessin penes de com a mínim 18 mesos, perquè aquests no es puguin beneficiar, en cas de condemnes inferiors a un any, del compliment de la pena en llibertat condicional.

Aquesta circular, la primera del nou fiscal general de l'Estat, va ser ràpidament contestada, no només pel moviment antimilitarista, sinó pels propis fiscals i jutges a través dels portaveus de l'Unión Progresista de Fiscales i de Jueces por la Democracia, que ja havien qualificat de desproporcionades les penes previstes al Codi Penal pels insubmisos i que sol·licitaven una solució política i no penal per la qüestió de la insubmissió.

El fiscal Javier Rojo, que inicialment havia sol·licitat una pena de 2 anys i 4 mesos per a en Xavier Godàs, una vegada sentides les parts va canviar la seva qualificació dels fets, per a acabar demanant 4 mesos de presó.

Les primeres reaccions des de l'administració de justícia a aquest canvi

va ser negar que aquest cas, de PSS, tingués a veure amb la circular, que es referia als insubmisos a la mili; però el que és cert és que el que volia el fiscal general de l'Estat és que cap insubmís escapia a la presó (els insubmisos a la mili d'abans del canvi de jurisdicció són els únics, en teoria, que segons la llei tenen una porta oberta en aquest sentit), presuposant que els insubmisos a la PSS no poden escapar a la presó, doncs la pena mínima prevista per la llei és de 2 anys i 4 mesos. I així, el canvi de qualificació del fiscal Jorge Rojo representa tota una ruptura amb la lògica repressiva i feixista d'en Emilio Hernández.

EL JUDICI

El judici del qual feia només 10 dies que se'n tenia notícia, atès que des de jutjats s'havia esgotat al màxim el termini mínim d'avís previst, que són 10 dies, va poder celebrar-se, malgrat tot, amb un gran suport al carrer.

Els diferents grups antimilitaristes, polítics i socials de Vilassar que donen suport a en Xavier es van posar ràpidament en marxa, i en qüestió de pocs dies van omplir el Maresme i, especialment, Vilassar i Arenys de cartells en favor de la Insubmissió i denunciant que "Ser objector no és cap delictes", i van recollir un plec considerable de signatures de grups recolçant-lo (fins i tot del batlle d'Arenys, de CiU, a títol personal, i de tots els grups municipals, excepte CiU).

Un concert de solidaritat el dissabte anterior a Vilassar ja havia donat el to festiu-reivindicatiu al judici. Les xerrades pels instituts i la pròpia popularitat de'n Xavier van assegurar una nombrosa assistència al judici tant d'estudiants (l'Institut d'Arenys va fer vaga de protesta) com de gent de diferents moviments i entitats, i molta premsa.

El judici tenia previst el seu començament a les 9'30, però no ho va fer fins a les 10'30. Encara que al programa de judicis només tenia assignat un quart d'hora, aquest es va allargar una hora i mitja.

L'advocat Josep Maria Munté, advocat de la Unió de Pagesos i membre del Col·lectiu Ronda, va tenir una brillant actuació tant pel contingut polític com per la línia de defensa. La manca principal del judici va ser el fet de que la jutgessa, traslladada fa poc de fora de Catalunya, va exigir la presència d'una traductora, cosa que va restar una mica d'agilitat al judici.

COMENÇA EL JUDICI

Una vegada assegurada la gent que havia tingut la sort de formar part de les 50 persones aproximadament que van deixar entrar a la petita sala de judicis, i després de presentades les parts, va començar el judici amb l'interrogatori d'en Xavier (X) per part del Fiscal (F):

F: Sr. Godàs, ¿vostè va ser reconegut objector de consciència l'any 1987?

X: Jo em vaig fer objector amb la

declaració col.lectiva, a la qual especificava que no faria la PSS quan aquesta fos posada en marxa, per entendre que era un equivalent del servei militar.

F: ¿Va ser declarat útil per fer la PSS?

X: Sí.

F: ¿Va rebre la borsa de treball?

X: Sí.

F: ¿I la va contestar?

X: No. Els que ens negàvem a fer la PSS no contestàvem aquest tipus d'escrits.

F: ¿Vosté no va enviar aquests arguments a l'OPSOC?

X: L'Oficina ja sabia que nosaltres no faríem la PSS, ja li ho havíem dit.

F: ¿L'OPSOC li va notificar que s'havia de presentar a l'INSERSO de Guadalajara en una data determinada?

X: No hivaig anar. Anar suposava acceptar un càstig. A més, fer el treball d'assistència a la 3ª edat que se'm volia imposar hagués significat col.laborar a treure un lloc de treball.

F: ¿Va ser requerit per l'OPSOC per explicar perquè no es presentava?

X: L'Oficina no volia conèixer les meves motivacions ideològiques; només si patia alguna malaltia.

F: ¿Quines són les raons fonamentals que el van portar a rebutjar la PSS?

X: Una Llei d'Objecció no hauria d'introduir en cap cas la PSS de manera arbitrària i obligada. Els col.lectius antimilitaristes pensem que la PSS té una funció complementària del SM. Al fer-ne objecció sabíem que la nostra tasca era acabar amb el SM. La PSS és complementària en quan a la seva funció de l'exèrcit. La PSS priva de fer tasques socials als professionals preparats i més qualificats per aquest fi. Jo faig un servei social treballant per a l'objecció de consciència. Com a persona progressista i nacionalista em resulta impossible col.laborar amb l'exèrcit o amb l'Estat, penso que és incongruent entrar a mantenir aquestes estructures.

Va començar a continuació l'interrogatori de l'advocat (A).

A: ¿En aquest procés de 5 anys, en cap moment has manifestat la voluntat de deixar de complir amb la PSS o el SM per no perdre el temps o per motius estrictament personals?

X: Una persona que no compleix amb la PSS o el SM no ho fa per comoditat. La insubmissió és una posició de lluita per allò en el que creiem; és una posició incòmoda com ho demostra la celebració d'aquest judici.

A: ¿Podria definir la seva militància o lluita com una manifestació de desobediència civil pacífica?

X: Sí. Aquesta és una de les bases del

moviment antimilitarista. Creiem que està reconeguda a la llei pel dret al lliure pensament. Els pacifistes no utilitzem la violència, i ens sentim en l'obligació d'acabar amb les estructures militars i totes les estructures arbitràries que permeten situacions injustes: guerres, colonitzacions, desigualtat social...

A: ¿És la seva consciència personal i col.lectiva la que l'impedeix assumir la PSS?

X: Sí, per les raons que ja he explicat. És una decisió ferma. Crec contribuir així al canvi de lleis que considero dolentes i ajudar a progressar als companys en la nostra activitat i en els possibles processaments.

A: ¿No té por a passar més de 2 anys a la presó?

X: No em fa gràcia, evidentment, però si ho he fet és perquè he assumit aquesta possibilitat i voldria deixar ben clara aquesta postura. El nostre col.lectiu treballa unidireccionalment, assumint aquesta possibilitat; els problemes, malgrat tot, els tenen ells (els que ens fan jutjar).

A: Hi ha una qüestió que no ha quedat prou clara. Quan rep la carta de l'Oficina, ¿va contestar alguna cosa o no?

X: Vaig contestar jo i com a col.lectiu.

A: ¿No et vas presentar i ho vas manifestar d'alguna manera concreta?

X: Ho vam manifestar amb una declaració col.lectiva i davant la premsa, i vam començar immediatament a treballar.

Aquí s'acava l'interrogatori de l'advocat, Josep Maria Munté, que demana que s'incloguin en l'acta una sèrie de proves documentals que seran llegides a continuació, ja traduïdes al castellà. Es tracta dels escrits de suport a en Xavier Godàs del batlle de Vilassar de Dalt i de

diferents grups del poble: Grup de Joves Cristians, Casal Independentista, Assemblea Territorial de la Crida del Maresme, Unió de Pagesos (delegat Consell Nacional), Grup d'Esplai, ERC de V.D., Comissió pel Desenvolupament i la Solidaritat, Grup d'Esquerres de V.D., CONC-Premià de Mar i MOC.

A continuació el fiscal, Javier Rojo, va procedir a la qualificació del procés, canviant la seva qualificació inicial, en la qual demanava 2 anys i 4 mesos de presó per negativa a realitzar la PSS, per la qualificació de no incorporació a la PSS, demanant ara 4 mesos i 1 dia d'arrest major.

L'advocat sol.licita permís de la jutgessa per a consultar amb el seu defensat si s'accepta la condemna sol.licitada pel fiscal (que llavors ja seria ferma, sense possibilitats de recurs per part de l'Estat, segons ens va explicar després del judici). Després d'una breu consulta amb el Xavier, l'advocat anuncia que manté la petició d'absolució per no haver comès el seu defensat cap delictes. Es manifesta subsidiàriament en el sentit del Ministeri Fiscal pel que fa al canvi de qualificació, però afegeix que en aquest cas s'haurien de considerar, a més, les circumstàncies eximentes 2ª de l'art. 8 del Codi Penal -situació de necessitat- i la circumstància atenuant 10ª de l'art. 9 -atenuant analògica- per analogia amb la circumstància 8ª del mateix article.

L'advocat sol.licita la continuació del judici.

LES CONCLUSIONS DEL FISCAL

El fiscal, una vegada escoltat l'advocat i

les seves al·legacions, procedeix a continuar amb les seves conclusions. A la sala d'audiències, en aquest entretemps, havia anat pujant l'ambient, la gent està entre a l'expectativa i una mica soptada. Aquesta segona part del judici es promet interessant.

El fiscal fa una síntesi històrica dels fets que es jutgen.

El Sr. Xavier Godàs va ser declarat objector pel CNOC i, per tant, lliure de l'obligació de fer el SM i útil per a fer la PSS. Quan va rebre la borsa de treball de l'OPSOC no la va contestar. L'Oficina li notifica que s'ha de presentar a l'"Hogar de la 3ª Edad" de Guadalajara. No es va presentar i va ser cominat a justificar la seva incomparescència, cosa que tampoc va fer. L'acusat no es va presentar i al·lega com a raons per no fer-lo:

- les seves conviccions antimilitaristes, ja que considera que la PSS és una reproducció del SM,
- que pensa que la PSS treu llocs de treball,
- la seva condició de nacionalista català.

Aquests fets han estat comprovats per la pròpia confessió de l'acusat i per les proves presentades. En Xavier Godàs és una persona conscienciada i convençuda dels fets que ha fet i que ara es jutgen.

Ell ha afirmat que es nega a fer la PSS i jo puc entendre les raons exposades per no fer-la. Però malgrat tot hauré de deixar aquí la ideologia o les valoracions personals de banda i limitar-nos a una valoració jurídica.

Donada l'antinòmia existent entre el paràgraf 2on i el 3er de l'article 2 de la Llei d'Objecció, caldrà resoldre en favor del reu, atès que la llei preveu que en aquests casos es decideixi en favor de la pena menys dolosa per l'acusat.

En els dos casos que preveu la llei, la negativa a fer la PSS o la no incorporació, el resultat és el mateix. Aquesta antinòmia s'ha de resoldre, doncs, en favor del reu, atenint-nos a la jurisprudència creada pel jutge de Burgos, Francisco Manuel María Ibáñez, a la seva sentència del febrer de 1992.

A la consideració com a delictes concorren tres aspectes a tenir presents:

- ha estat declarat objector de consciència
- és útil per a la realització de la PSS

- no es presenta, sense causa justificada, al lloc de la prestació determinat per l'OPSOC.

El fiscal:

En tot cas, hem d'aplicar la llei de la manera més favorable a l'acusat. Les adhesions rebudes mostren que el debat està al carrer i que aquest haurà de ser portat a altres fòrums. Els recolzaments i les mobilitzacions de solidaritat han estat molt bé, i sobretot la forma pacífica com aquestes s'han portat a terme; i segur que serviran per a portar aquesta problemàtica a altres fòrums.

Aquesta és una conducta tipificada al Codi Penal. Les causes justificades per l'acusat no poden desvirtuar la tipicitat del fet. Els arguments del Sr. Godàs són ideològicament respectables, però no justificables per la llei. L'actitud de l'acusat no està emparada per llei, però sí que ho està l'acusació.

La llibertat de consciència no té potestat genèrica en causes d'exclusió del compliment de deures. Quan així ha estat previst, així ha estat assentat legalment, com és el cas de l'OC per a no fer el SM. L'OC no permet al·legacions per a no fer la PSS.

En tot cas, hem d'aplicar la llei de la manera més favorable a l'acusat. Les adhesions rebudes mostren que el debat està al carrer i que aquest haurà de ser portat a altres fòrums. Els recolzaments i les mobilitzacions de solidaritat han estat molt bé, i sobretot la forma pacífica com aquestes s'han portat a terme; i segur que serviran per a portar aquesta problemàtica a altres fòrums.

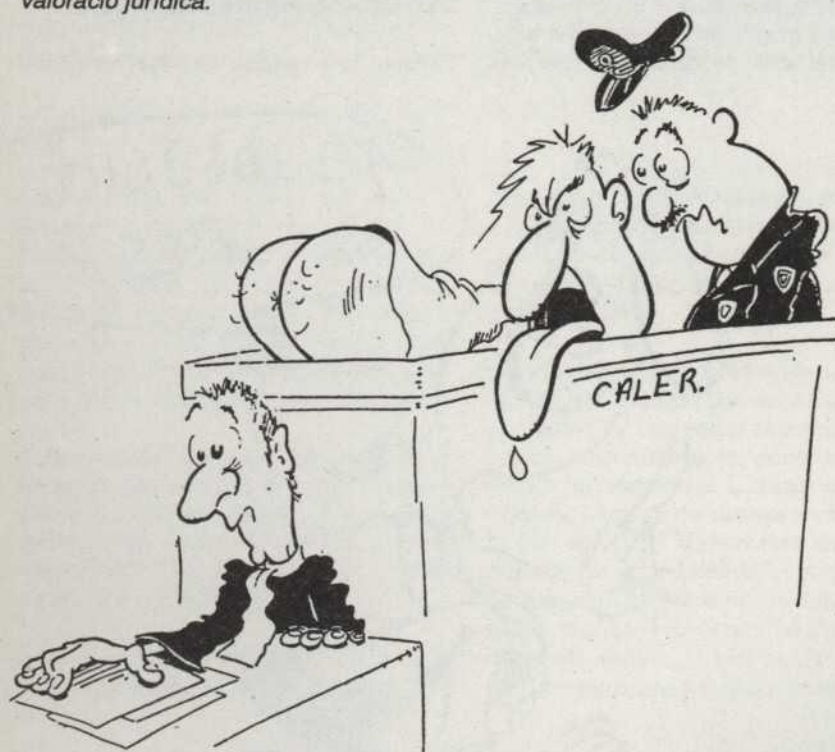
La nostra funció, però, és una altra i el principi de la legalitat ens obliga a aplicar la llei i la penalitat.

Així va acabar el torn de conclusions del fiscal Jorge Rojo.

LES CONCLUSIONS DE LA DEFENSA

A continuació l'advocat defensor, Josep Maria Munté, a les seves pròpies conclusions, faria un extens al·legat en favor de l'absolució del seu patrocinat.

Vull manifestar la meua profunda convicció de que en aquest judici, amb una brillant intervenció del Ministeri Públic, no s'estan jutjant només fets, sinó també la consciència. Hi ha centres acusatoris provinents del poder que van a contracorrent del que vol la societat.

Aquesta contradicció té un talant autoritari, donat que castiga a una joventut que lluita per un món més solidari.

El nostre quefer diari no és sols treballar, mirar la televisió, etc., sinó fer millorar la convivència a la nostre societat. La joventut, o part d'ella, oposant-se als interessos militaristes, vol trencar la dinàmica de les armes.

Ara es vol involucrar a jutges, advocats i fiscals en la repressió d'aquest joves. En aquest sentit, no m'ha sobtat el canvi i manifestacions del Ministeri Fiscal, com tampoc m'han sobtat les darreres sentències de Madrid, Burgos i espero que la d'Arenys.

La democràcia i la justícia no funcionen per automatisme legal. La justícia no és un imperi aliè al sentir de la societat, manifestat, per exemple, a l'estudi presentat com a prova sobre la posició dels joves catalans davant els valors que comporten el SM i l'exèrcit, al qual no es aliena la PSS. Segons el sentir majoritari dels joves catalans la mili fomenta el passotisme, la violència, l'autoritarisme, l'obediència cega, el masclisme, ..., tots aquests, valors ni positius ni legítims ni democràtics.

El principi de legalitat no significa sols la interpretació de la llei, sinó que ha d'interpretar-se des del sentit del que vol el poble. La desobediència civil ha de ser fomentada com un fet positiu, sempre que no perjudiqui els drets fonamentals d'altres persones.

La democràcia no és només partits polítics i institucions, sinó també les iniciatives populars.

¿Què són sinó els màrtirs o herois que admirem, segons les nostres conviccions personals? Cap d'ells ha arribat a aquesta condició sense infringir les lleis. Però no vull quedar-me en un discurs polític o filosòfic, sinó que entraré a analitzar les bases jurídiques del Ministeri Fiscal.

El Bé jurídic protegit (objecte contra el qual es produeix el delictes) és el de la defensa nacional. És evident, però, que les tasques a desenvolupar a una residència de l'INSERSO no tenen res a veure amb la defensa nacional, és dir, no lesionen el Bé jurídic. En Xavi Godàs no s'incorpora a la PSS perquè la seva objecció de consciència ho és al sentit global del concepte de defensa.

Ens trobem davant d'una disfunció entre

la llei i els fets jutjats. En contra del que manté el Ministeri Fiscal no ens trobem amb una tipicitat dels fets jutjats. No es tracta en aquest cas d'una acció antijurídica, atès que no s'infringeix el Bé jurídic protegit: la defensa nacional. I es per això que l'última pena sol·licitada pel Ministeri Públic no pot ser acceptada; sobretot tenint en compte que estem esperant un necessari canvi de la llei que s'acabaria produint una vegada aplicada la pena.

El Sr. Godàs, evidentment, ha contestat a l'acusació dient: "Jo no he comès cap delictes. Jo he objectat i tinc la consciència tranquil·la, si mantenint la meua postura fins al final no perjudico a cap persona del meu país, Catalunya."

La seva postura no és cap delictes, ni d'un article ni de l'altre, i no ho dic jo només, sinó que així ho han manifestat també altres jutges, com queda demostrat per la documentació que apporto.

L'advocat cita a continuació l'arxiu de causa a Barcelona pel magistrat José Joaquín Pérez Beneito, per entendre aquest que la negativa a fer la PSS no afecta a la defensa nacional. Manifesta que aquest és un motiu clar d'absolució del seu defensat.

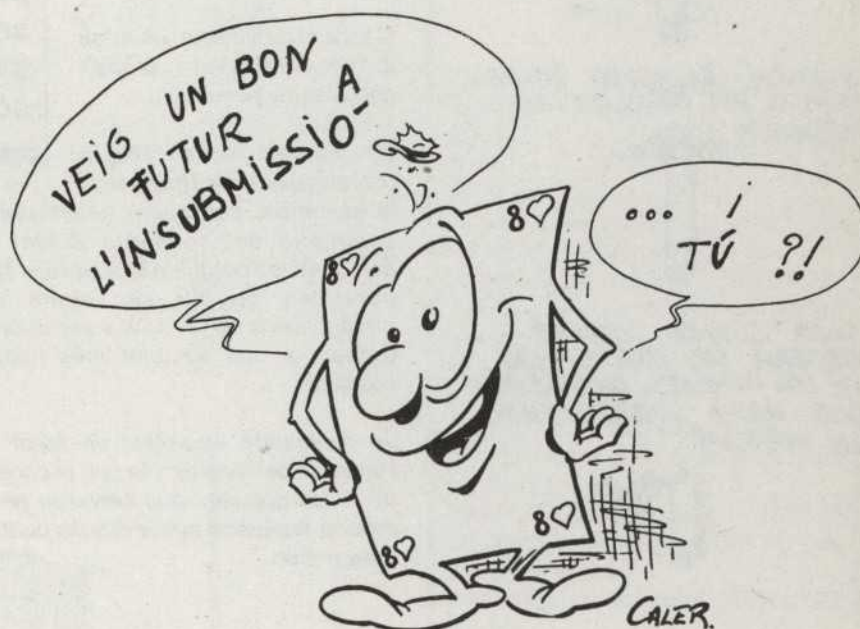
Els fets jutjats, però, tampoc poden ser considerats delictes per raons moral, filosòfiques o jurídiques. La sentència absolutòria de Madrid del jutge José Luis Calvo ens dona peu a una sèrie de reflexions entorn a l'eximent que suposa

l'exercici d'un dret legítim. Estem analitzant en aquest cas una actitud molt similar amb proves similars: el paper de la consciència individual davant l'aplicació de determinades normes.

Ja la sentència de Burgos contemplava l'antinòmia existent entre els paràgraf 2on (no incorporació) i 3er (negativa a realitzar la PSS), decidint-se en funció d'això per l'aplicació del de conseqüències menys greus: la negativa no pot comportar conseqüències jurídiques diferents a la no incorporació.

Però si considerem que no ens trobem davant d'un cas d'objecció, sinó només de no presentació, estarem falsejant la realitat. I si el significat de la condemna per no presentació és que el Sr. Godàs s'haurà de presentar després a fer la PSS, aquest procés ens portarà a una situació més greu, fent a aquesta persona víctima d'una arbitrarietat. És per això que voldria tornar aquí a la sentència de Sant Sebastià, en la qual es deixa constància de que una vegada complerta la pena queda extingida l'obligació de fer la PSS. Per raons pràctiques, doncs, es podria acceptar una sentència d'aquesta mena, encara que no estiguem d'acord en considerar els fets com a delictius.

Les més, la sentència de març d'enguany ens interessa perquè entra a considerar com a eximent els motius clarament altruistes que han comportat la conducta de l'acusat. Per tant demano l'aplicació

de aquests atenuants, com a forma de baixar la pena, i que quedi definitivament exclosa l'obligació de realitzar la PSS, aplicant els atenuants independentment de la qualificació jurídica final.

Entra l'advocat ara en un llarg al·legat final, fent una sèrie de reflexions històriques i polítiques sobre l'antimilitarisme i la joventut. Comença esmentant a Marx, en una cita del seu llibre *La revolució a Espanya*, on Marx es fa resó de la poca popularitat que té l'exèrcit com a institució entre els espanyols.

L'advocat:

Tots plegats som i serem responsables davant la nostra consciència i la història, i jo em sento feliç de formar part d'aquesta administració de justícia quan veig brillar encara l'esperança als ulls dels joves que avui estan aquí i als dels que segueixen els seus principis fins al final.

En Josep Maria Munté manifesta que no creu justa la qualificació de delinqüents que se'ls vol endosar als insubmisos; i que pensa que ens trobem davant d'un problema polític que el govern s'ha volgut treure de sobre passant aquesta "patata calenta", que no és precisament menuda, a jutges, fiscals i advocats.

Tots plegats som i serem responsables davant la nostra consciència i la història, continua afirmant; i jo em sento feliç de formar part d'aquesta administració de justícia quan veig brillar encara l'esperança als ulls dels joves que avui estan aquí i als dels

que segueixen els seus principis fins al final.

Com advocat defensor no tinc cap dubte de consciència ni amb al Codi Penal a la mà respecte a la no concurrència de delictes en els fets que avui es jutgen. Si el meu defensat ha de ser condemnat, espero com a mínim que aquesta sigui l'última condemna a un insubmis a Catalunya i a l'Estat. Jo, per la meua part, demano la seva absolució.

LES ÚLTIMES PARAULES DEL XAVI

Li toca el torn d'acomiar-se al Xavi, amb les seves pròpies conclusions personals.

Jo només volia afegir, comença, que sigui quina sigui la sentència, continuaré lluitant per la superació del concepte actual de democràcia i perquè els col·lectius i les persones puguin ser algun dia protagonistes de les seves decisions i arribem a una societat més justa i solidària.

Jo continuaré treballant en favor de l'objecció de consciència i en el conjunt de lluites populars que serveixin per a millorar la situació actual des del punt de vista polític.

Bé i així acabà el judici. En Xavi va sortir de la sala entre aplaudiments, crits d'insubmissió i abraçades. Va anar urgentment al lavabo, on tenia unes comptes pendants feia estona; i després de concedir multitud d'entrevistes a la nombrosa premsa allà present, es va adreçar als presents a la porta del jutjat des del balcó de l'edifici. Tot molt emotiu i sobretot molt encoratjador.

LES NOSTRES CONCLUSIONS

Ens trobem en un moment important de la campanya d'insubmissió on l'administració de justícia pot jugar un paper important, però això no vol dir que llicitem el protagonisme de la campanya d'insubmissió. Comença a ser habitual veure fiscals canviant les seves conclusions, passant d'una acusació de negativa a una de no incorporació, provocant una considerable rebaixa en la pena sol·licitada: de 2 anys i 4 mesos és passa a 4 o 5 mesos, fent que no sigui necessari l'entrada a la presó. A vegades serà el fiscal, altres serà el jutge, però és clar que l'administració de justícia s'ha trobat amb un problema polític que s'ha vist desplaçat a les esferes judicials,

sense que aquests e l puguin resoldre definitivament. L a introducció d e penes m é s suaus n o soluciona l a situació, però per contra t é l'al·licient

Xavier Godàs:

Sigui quina sigui la sentència, continuaré lluitant per la superació del concepte actual de democràcia i perquè els col·lectius i les persones puguin ser algun dia protagonistes de les seves decisions i arribem a una societat més justa i solidària.

de la confrontació entre el fiscal general de l'Estat i el ministeri de Justícia amb els jutges i fiscals que es neguen a aplicar condemes tant severes. El recurs del Bé jurídic protegit com a atenuant ha estat força utilitzat per jutges, fiscals i advocats en els casos d'insubmissió a la PSS, ara bé, ¿com es treuran les castanyes del foc quan arribin a judici les primeres causes d'insubmisos a la mili procedents de la jurisdicció militar?

Jordi Clotet i Patric

TALLÉ UNA A UNA LAS PIEDRAS DE LAS PIRAMIDES.

DERRIBÉ SIN FATIGA LOS MUROS DE BABILONIA.

Y FORJÉ EL ACERO DE LAS LANZAS DEL EJÉRCITO DE ALEJANDRO.

SOLO CUANDO INTENTÉ GOLPEAR LAS CONCIENCIAS DE LOS HOMBRES, COMPRENDÍ QUE HABÍA SOBRESTIMADO MIS FUERZAS.

TRENQUEM EL MUR

(o si més no, travessem- lo)

Semblen inofensives, tan petites i fràgils. De paper rompible, arrugable, i a sobre reciclat (i reciclable...). Però són màgiques. Les cartes tenen el fantàstic poder de filtrar-se per les escletxes més insignificants i penetrar els murs més aïllants. Arriben a tot arreu, i transporten missatges fonamentals. Les cartes tenen el poder de trencar l'aïllament, la incomunicació. Ara com ara no podem tirar a terra materialment els murs de les presons que captiven la llibertat dels nostres companys. Però podem trencar l'aïllament que pretenen. Depèn de tots. De tú i de mi també. No costa res escriure una carta, una postal, quatre ratlles de solidaritat i ànims. I té importants conseqüències. Ja pots començar, avui mateix (la llista no és pas curta...).

LLISTAT D'INSUBMISSOS EMPRESONATS

(actualitzat a 2-06-1992)

Nom	Presó	des de
Enric Blasco Cuenca	València 2 (València)	06- 5- 1991
Hugo Vila de la Cruz	València 2 (València)	06- 5- 1991
Josep Insa i Vilanova	València 2 (València)	06- 5- 1991
Fr.Javier Batres de Rojas	Sevilla 2 (Sevilla)	06- 5- 1991
Vicente D. Azaña Rodriguez	La Torrecica (Albacete)	20-10-1991
Miguel An. Martinez Martin	Provincial de Zamora	16-11-1991
Javier Zurbano Martinezl	Provincial de Pamplona	21- 1-1992
Jose L. Moreno Pestaña	Provincial de Granada	03- 2-1992
José Gonzalez Garcia	Provincial de Córdoba	

TERCER GRAU

Han passat a tercer grau :

José Balazcano
Clemente Garcia Dominguez
Victor Daniel Azaña

EN LLIBERTAT CONDICIONAL

Antonio Garcia Quesada

(*) Antonio Oriol Valles en el moment de tancar la redacció no és encara en llibertat però s'espera que ho estigui a finals de juny.

ADRECES DE LES PRESONS

València 2 - Carretera Nacional 340, Picasset (l'Horta)
Sevilla 2 - JTMT N° 22 Sevilla
S.Antón (Cartagena) JTMT n.18, Cartagena Naval, Murcia
La Torrecica (Albacete)- JTMT 16 i 17, ciutat de València
Provincial de Zamora - JTMT n° 44, C/Fray Luis de León, 7, 2º, 47002 Valladolid
Provincial de Zaragoza - JTMT n° 32 i 33, Saragossa
Provincial de Pamplona -JTMT 46, G.M.de Navarra, C/ Gen.Chinchillas s/n 31002 Pamplona
Provincial de Granada -JTMT n° 24, Capitania General, PI de los descalzos s/n Gr.
Provincial de Cordoba -JTMT N° 22 Sevilla

L'OBJECCIO DE CONSCIENCIA I EL MON LABORAL

Els objectors de consciència volem fer nostres les reivindicacions de totes les persones treballadores. Nosaltres també ho som.

Per altra banda ens agradaria donar-vos a conèixer la situació actual dels objectors que realitzen la Prestació Social Substitutòria (PSS) ja que aquest fet té unes repercussions a nivell laboral.

Els sectors de treball més afectats per la PSS són:

- Sanitat
- Treball Social.
- Educació Especial
- Protecció Civil (Bombers, guardes forestals, etc...)

De fet s'està demostrant actualment, que els objectors que fan la PSS estan cobrint llocs de treball o estan impedit-ne la creació de nous.

A més a més no tenen cap dels drets democràtics i elementals dels treballadors/es (drets sindicals, dret a la vaga, dret a unsous, etc...). Aquesta situació és semblant a la figura dels col·laboradors socials de recent creació.

Tot això, però, comporta una sèrie d'implicacions dins el món laboral:

- Utilització d'objectors que fan la PSS per cobrir llocs de treball en cas de vaga en serveis públics.
- Retall progressiu dels pressupostos dedicats a afers socials (els objectors prestacionistes realitzen part de la feina.)
- Les condicions de treball dels assalariats en els sectors de treball de la PSS es deterioraran (no creació de nous llocs de treball, sous més baixos, qualitat inferior dels serveis socials amb el desprestigi que això comporta a nivell social,...)

Per tot això pensem que la llei de la PSS és insolidària amb la societat, les organitzacions socials, els/les treballadors/es i amb els objectors.

Ens afegim, doncs, en l'objectiu d'exigir de l'administració que gastí els seus nostres diners en millorar la qualitat de vida dels sectors menys afavorits i marginals de la nostra societat.

En aquest sentit, però, no pot la Prestació Social Substitutòria ser una ocultació de les veritables necessitats socials que l'estat té obligació d'atendre.

Tanmateix, volem deixar ben clar que la PSS és un servei substitutori al Servei Militar (SM) però el seu objectiu és complementar al SM en cas de guerra.

La PSS és una prolongació repressiva del SM, l'única funció de la qual és salvaguardar-lo del rebuig popular i frenar així el desenvolupament de l'objecció de consciència.

Per tot això pensem que el posicionament coherent i responsable d'un objector és fer INSUBMISSIÓ. La insubmissió a la mili o a la PSS, és a dir, a tota conscripció (dret que s'otorga l'estat a disposar d'un o dos anys de la nostra vida).

Acabem oferint-vos la nostra solidaritat, alhora que us demanem la vostra dins la CAMPANYA per LA INSUBMISSIÓ.

Assemblees d'Insubmissos a la Mili i a la PSS. MOC, MILI-KK, UPP, JPI, Assemblees Antimilitaristes d'Osona, Garraf, Berguedà, Bages, Vallès (Oriental i Occidental).

EL TESTIMONI

Benvolguts companys,

Em dirigeixo a vosaltres per exposar-vos la meua situació com a objector de consciència que està en període d'activitat; i a la vegada demanar-vos la vostra col·laboració en la mesura que pugueu.

Em vaig incorporar a la prestació en el mes de desembre passat a l'entitat del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya a l'oficina comarcal de Vilafranca del Penedès. Allà em van destinar a la neteja del bosc a Torrelles de Foix (potser el lloc públic de muntanya més a prop, ja que segons ells jo només podia treballar a la muntanya). La qüestió és que em van donar un parell d'aixades i em van deixar del tot abandonat (em van venir a visitar 2 o 3 cops en un mes). Per tant el control d'assistència era nul. A més d'això les condicions de treball no eren de sobreexplotació laboral sinó de sobreexplotació infrahumana per les condicions següents:

- Sorita a les 8 h de casa i fins a les 21 h no

tornava.

- Caminava diàriament 6 km per anar al lloc de la feina.
- Perdía 5 hores diàries per anar amb transport públic fins al lloc de treball.
- Era en ple hivern i no tenia lloc on refugiar-me del fred, del vent o de la pluja (el poble més proper estava a 1/2 hora de caminar).
- Havia de menjar cada dia menjars precuinats que portava de casa i sovint ni me'ls podia escalfar per la impossibilitat de fer foc.
- Em van prohibir demanar permís per les festes de Nadal i encara no sé perquè.
- Pagava cada dia unes 400 ptes per despeses de desplaçament.
- I un llarg etc...

Davant de tot això vaig sol·licitar a la OPSOC un canvi d'adscripció que em van concedir al cap de dues setmanes. Tot plegat va ser un mes de patiments forçats impropis de la societat d'avui.

He enviat instàncies i cartes a la OPSOC i al Departament d'Agricultura explicant la situació

i reclamant que se'm facin efectius el diners que valgui haver de pagar per sofrir aquesta situació en concepte de desplaçament amb transport públic. Ningú no m'ha fet ni cas. Davant d'això he obert expedient al Síndic de Greuges, que tampoc sembla mostrar intencions de solucionar l'afar (o si més no reconèixer la meua raó).

Així doncs, us demano què més puc fer per recuperar l'honor de la meua persona com a ciutadà de Catalunya. Perquè amb aquesta acció la Generalitat ha ofès la dignitat de la meua persona i amb ella ha deshonrat el moviment d'objectors com a fenomen social discriminant-lo per complet.

Us demano la vostra opinió i la vostra col·laboració en la dura tasca de reivindicar els drets dels objectors i aconseguir que rebim el tracte que es mereixen com a persones que són.

Xavier Chortó i Borràs
Sant Sadurní d'Anoia, 1 de juny de 1992

EL NOU FISCAL COMENÇA PEGANT FORT

Poc després del nomenament del que fora campió de lluita canaria Eligio Hernández, com a nou Fiscal General de l'Estat, es va conèixer que la seva primera instrucció enviada a les diferents fiscalies, ha estat per ordenar que sol·licitin penes suficientment altes pels insumisos a la "mili" per tal que no puguin acollir-se a la remissió condicional de la condemna.

Abans de l'entrada en vigor de la nova llei de servei militar, la insumissió a la "mili" estava penada d'un a sis anys. Donat que la jurisdicció militar no preveia la remissió condicional, malgrat que l'insumís fos condemnat a només un any, hauria de complir-lo. Al passar aquesta figura delictiva (?) al Codi penal ordinari, va elevar-se a un mínim de dos anys, quatre mesos i un dia, fins a sis anys.

Amb l'actual Codi Penal, les penes de fins un any, mai es compleixen si no hi ha antecedents. Les d'un a dos anys poden no complir-se, si tampoc hi ha antecedents i el jutge creu que no hi ha perillositat ni reincidirà. Sempre que una llei canvia, pels que varen cometre el "delicte" abans de la modificació, s'ha d'aplicar la situació que més beneficiï el reu. Seria doncs raonable que els jutges imposessin condemes d'un o dos anys i, en aplicació de la jurisdicció ordinària, no fer-les complir.

Per això, per tal d'evitar que la insumissió no sigui castigada amb presó, el Fiscal General recomana que s'imposin penes de com a mínim 18 mesos i, si finalment la pena és inferior a dos anys, s'oposin a que el jutge concedeixi la remissió condicional.

L'avantprojecte del nou Codi Penal, que de moment el Govern encara no ha enviat a les Corts, rebaixa la insumissió a una pena de 2 a 3 anys. Igualment deixa a discreció dels jutges la remissió condicional de les condemes de fins a cinc anys, amb la qual cosa és molt segur que els insumisos no hagin

d'acomplir-les. Per això, per a evitar que la desobediència quedi sense càstig, han tornat a incloure aquella disposició del projecte de llei de servei militar que pretenia inhabilitar els insumisos per treballs amb l'administració, si bé aquesta inhabilitació, en el cas de que arribi a aprovar-se, mai podrà ser retroactiva als actuals insumisos.

En el fons de la qüestió, està la impotència dels Ministeris de Justícia i Defensa per a controlar el sentiment social contra la "mili" i el fenomen de l'objecció i la insumissió que se'ls hi ha escapat de les mans. Malgrat que la nova llei que redueix la durada a 9 mesos, la xifra de sol·licituds d'objecció no disminueixen,

havent estat deu mil en els primers quatre mesos de l'any. Això vol dir que el nombre d'objectors d'enguany, serà potser, de trenta mil, xifra preocupant per Defensa, ja que la quinta del 93 serà inferior als dos cents mil homes per la

caiguda de la natalitat dels anys setanta. Malgrat que en determinats moments el MOC no va veure bé el fet del creixement de l'objecció, diguem "legal", està fent tant mal a la institució militar com la mateixa insumissió. El traspàs del CNOC i de la Oficina para la Prestación del Sr. Oliva a la Dirección General de Asuntos Religiosos, respon al desig de posar en marxa i de veritat la PSS per frenar el creixement de l'objecció, i aplacar les crítiques dels militars que diuen que l'objecció és un "chollo".

El fet que quan ja passen més de 3 anys des que el MOC i els Mili-KK varen començar amb la insumissió, aquest fenomen segueix creixent i, que es donin actituds de desobediència des dels col·lectius més moderats com l'AOC, preocupa molt a una institució que té com a base de la seva existència l'obediència dels ciutadans. Però és que a més, la reducció de la durada de la "mili", la caiguda de la natalitat i el creixement de l'objecció, posen en perill les previsions del Ministeri de Defensa que veu com dia a dia té menys soldats, sense que el nombre de voluntaris creixi

per suplir aquest dèficit.

Es podria pensar que l'actual rebuig a la "mili", és una catarsi o venjança de la societat contra una institució que al llarg dels dos últims segles no ha complert la funció per a la que deia existir. Colpisme, guerres colonials, intervenció en conflictes polítics i sindicals i una guerra civil, és el balanç de dos cents anys. A més la forma de tractar als soldats no ha canviat gaire, entre altres coses, perquè no s'ha fet una veritable reforma de l'ensenyament militar.

Sense aquest passat i aquesta història no s'entén el suport social a l'objecció i la insumissió. Pensem que en aquests moments, en molts ambients socials el que és més normal és que els joves es neguin a anar a la "mili". El fet de que tant a Catalunya com arreu de l'estat la majoria de militants de les joventuts de totes les forces polítiques, tret del PP, es fagin objectors o insumisos era quelcom impensable fa deu anys.

L'únic problema està potser, en el cansament de qui va assumir la insumissió als 23 anys i, ara als 27, vol solucionar d'una vegada el problema legal amb els militars. Una altra qüestió vital és veure com respondran les diferents audiències provincials davant dels recursos d'alguns fiscals contra sentències que absolen o imposen penes simbòliques als insumisos. Donat que la insumissió, al ser un delicte que no pot superar els sis anys de presó, no pot arribar al Tribunal Suprem, no hi haurà jurisprudència única arreu de l'estat i el tractament penal serà diferent a cada "provincia". Aquí està doncs la clau de la qüestió, ja que si les audiències donen com correctes les condemes a només uns mesos, poca gent anirà a la presó, però si finalment, presionats pel Fiscal de l'estat augmenten les penes, els empresonaments es generalitzaran. En el cas que fos així resta en l'aire una última pregunta. Pot el govern permetre tenir a tres mil joves a la presó per fer una cosa que la societat comprèn i no considera reprovable?

Xavier Rius Sant

**Pot el govern permetre
tenir a tres mil joves a la
presó per fer una cosa
que la societat comprèn i
no considera re-
provable?**

AIREX'92, QUIN FÀSTIC!

Realment va ser-ho. Unes dos centes persones, pacifistes i antimilitaristes de les comarques tarragonines i de Barcelona varem anar aquell diumenge 17 de maig a protestar per la realització de la fira aeronàutica a l'aeroport de Reus. Des de feia dos mesos denunciàvem públicament el caràcter de la fira, no tan sols per l'exhibició d'armes de guerra, sino també pels indicis clars que teníem de que es tractava d'una pantalla on es realitzarien transaccions comercials d'armament, especialment de segona mà de l'extinta Unió Soviètica, destinat previsiblement a països subdesenvolupats.

Al full que havíem repartit prèviament, ho dèiem molt clar: "No arribem a comprendre quin benefici poden treure els pobles del Baix Camp, Tarragona i Catalunya, i en canvi sí li trobem greus inconvenients, doncs pensem que la indústria militar i el seu comerç és un negoci pervers que degrada èticament i moral a tot aquell que el practica i dóna suport; que les armes només serveixen per a matar i fer guerres, que les armes no donen seguretat a qui les posseeix, ans al contrari, inseguretat als seus veïns".

I si mancava algun recordatori d'això, ja s'encarregaven de fer-ho dos caces Mig-29 que aquell diumenge feien macabres acrobàcies per damunt dels nostres caps.

Wilfred Picó, organitzador de la fira, és una persona coneguda a la comarca. Feixista que havia estat candidat per Fuerza Nueva, avui és un empresari reusenc, administrador i principal accionista de PROBISO (Promocions Biplano Sovieticas SL). Aquesta empresa d'importació i exportació, manté relacions comercials, a més d'altres països, amb

empreses armamentistes de l'antiga Unió Soviètica com Aeroflot i, té per objectiu la canalització de vendes des de Rússia. El Mig-29 present a la fira és considerat el caça del Tercer Món, ja que Rússia, amb gran necessitat de divises, els està venent a baix preu. A la fira havien anunciat la seva presència representants d'ambaixades com Aràbia Saudí o Sud-Africa entre d'altres.

Vam poder protestar poc un cop vam arribar a l'aeroport. La policia, vinguda especialment de Barcelona, ens va barrar el pas impedit la continuació de la marxa i davant d'aquesta situació vam optar per seure pacíficament a terra i seguir demostrant el nostre rebuig. Sense cap advertiment previ, l'actuació de la policia va ser brutal. Nou persones a l'hospital Sant Joan de Reus i cinc detingudes, va ser el resultat de la sentada. No cal explicar-ho gaire més, donat que en aquest cas, els mitjans de comunicació es van fer ampli ressò dels fets malgrat que, com sempre, parlessin "d'enfrontaments" quan el que es va donar va ser una càrrega brutal per part de la policia.

El que segurament és un bon motiu de reflexió és la consideració que aquesta brutalitat no va ser un fet anecdòtic ni aïllat, sino que va en consonància amb una escalada repressiva i autoritària de l'Estat espanyol. Sevilla, durant l'inaguració de la Expo, la vaga del 28-M... tot reflexa una línia de continuïtat inaugurada per la Llei Corcuera. Qualsevol disidència és reprimida a garrotades.

No és que en altres moments la policia hagi estat més elegant sino que dóna la impressió que assistim a una escalada autoritària del govern i això es reflexa cada cop més quotidianament. La frase de Felipe Gonzalez al míting del PSOE a Sevilla fa unes setmanes: "Lo hacemos porque nos da la gana" dóna la mesura de per on van els trets democràtics d'aquest govern. Cal donar una imatge "d'ordre" si volem, diuen, estar amb el cap de la màquina d'Europa.

D'aquesta manera, ens trobem en uns moments en els que la defensa de les llibertats més elementals, cada cop és més important, recuperant els aspectes més vàlids i necessaris d'allò que molts cops, amb un cert menyspreu, s'anomena testimonial.

El dilluns següent a la marxa a Reus, bona part de les entitats convocants ens vam reunir i es va presentar una denúncia a l'escamot policial present a AIREX, al seu cap, al cap de la policia de Reus i al governador civil de Tarragona per: detenció illegal, abús del poder, utilització injustificada de la violència, alteració de l'ordre públic, impediment de la circulació per la via pública, agressions a persones i conculcació de la llibertat d'expressió i manifestació.

Jordi Foix
CDDT

Protestes contra la nova Llei del Servei Militar a la RFA

La nova Llei del Servei Militar no ha estat motiu de polèmica només a l'Estat espanyol, sinó que també ha estat motiu de protestes fora. I és que encara que s'hagi reduït la durada del servei militar, hi ha altres aspectes que han estat endurits: les causes d'exclusió, les possibilitats de demanar pròrrogues, les penes als insubmisos i també les possibilitats de deslliurar-se del servei militar per als joves de nacionalitat espanyola residents a l'estranger. Vegeu a continuació un article al respecte que va sortir a un diari de gran tirada de Frankfurt i que se'ns ha fet arribar a la redacció del MOCADOR.

ELS ESPANYOLS NO VOLEN SERVIR

Emigrants protesten contra la nova obligació del servei militar

Uns 400 joves i pares espanyols procedents d'Hessen, Renània-Palatinat i el Saar van protestar el dissabte al migdia davant el consolat general espanyol a la Plaça dels Nibelungs en contra de la nova Llei del Servei Militar, entrada en vigor el passat 1 de gener d'enguany. Exigien la "modificació immediata" de la nova norma, atès que "aquesta llei representa un empitjorament per a aquells que viuen a l'estranger", subratllà José Mantecón, secretari de la Unió Regional de Pares Espanyols d'Hessen.

Encara que la Llei del Servei Militar retalla la durada del servei de dotze a nou mesos,

amb aquesta els fills d'emigrants espanyols "perderien l'antic dret" a poder deslliurar-se de fer el servei militar, manifestà Mantecón.

Fins ara, els joves de 18 anys eren enregistrats pel consolat general espanyol i podien sol·licitar cada dos anys el deslliurament del servei militar a l'Estat espanyol. Després de sis anys, explicà Mantecón, quedaven definitivament lliures de fer el servei militar. Però aquesta possibilitat deixaria de donar-se a partir d'ara. Les associacions de pares que havien convocat a la protesta temen ara que això podria ser causa de que aquests joves perdin el seu lloc d'estudis o de treball a Alemanya i de que quedin separats de la família.

A més, la nova Llei del Servei Militar vindria a situar-se també entre les lleis, com és la de la negativa a reconèixer la doble nacionalita, que retallen "determinades prerrogatives dels emigrants" que havien de servir fins ara per a compensar altres desavantatges, criticaren els representants de les associacions de pares. "Allà a l'Estat espanyol ja no volen saber res dels emigrants", va dir en Mantecón. Els emigrants haurien passat a servistos "com una vergonya de la història".

Frankfurter Rundschau, 16-3-92
Traducció: Patric

LA INSUBMISSIÓ I EL CRISTIANISME

Quan ja m'havia compromés a escriure un article sobre Insubmissió i Cristianisme, ha esclatat la polèmica sobre una sentència d'un jutge que considerava la consciència d'un insubmís persobre dels seus deures legals. Deixant de banda l'actuació esbèrrica d'alguns ministres i d'alguns representants del ministeri de defensa, els quals en tot allò que té relació amb els militars ho consideren com a tema no opinable, crec que la temàtica sorgeix perquè no hi ha en aquest moment una solució satisfactòria en el tema de l'objecció de consciència en el nostre país.

Vagi per endavant que considero un estereotip, que s'ha de desterrar, distingir entre insubmís i objector de consciència del fet de l'acceptació o no de la realització d'un servei civil substitutori. Crec que l'objecció de consciència porta a no realitzar ni el servei militar ni res que se'n derivi (servei civil) però a d'altres els porta solament a no realitzar el servei militar però acceptant un servei civil substitutori. Tant en un cas com en l'altre hem d'admetre que hi ha objecció de consciència.

El cristianisme té una doble tradició: Per un cantó diu que sempre s'ha de posar la consciència i tot allò que comporta la fe per sobre d'allò que reclama el poder civil. Per una altra banda l'església s'ha aliat amb el poder i ha beneït determinat poder monàrquic o civil amb totes les conseqüències: suport a les guerres, justificació de relacions de poder, predicació de la resignació i la conformitat.

En la primera tradició hi trobem no solament els màrtirs dels primers segles després de Crist, sinó tots aquells que han mort en defensa dels ideals que els ha inspirat el Crist. Així el reguitzell de màrtirs acaba amb noms tan recents com Monsenyor Romero o els jesuïtes de El Salvador per citar només d'aquells que se n'ha parlat més. Aquesta tradició és la que lliga la insubmissió amb el cristianisme.

En efecte aquesta tradició es sustenta en que primer és el Regne de Déu en la consciència del cristià que qualsevol altre deure. Al llarg de l'evangelisme va traçant una trajectòria en Jesucrist el qual per sobre dels propis interessos i de les pressions exteriors, fa la "voluntat de Déu". Es a dir és capaç de mostrar-se insubmís sobre el poder de la casta sacerdotal i de l'imperialisme romà. Sé que és perillós fer interpretacions històriques arriscades, però Jesús va morir, sens dubte, per ser fidel a la seva consciència.

No vull, encara que hi ha prou textos inequívocs sobre el missatge de Pau del cristianisme, justificar

actuacions personals fonamentades en cites evangèliques. Crec que en la base del cristià és normal justificar la insubmissió al servei militar mot més que justificar l'ús de la violència, però no seré jo qui faré un fonamentalisme ni en aquelles coses que em semblen prou lògiques. Tan lògiques que em portaren a fer l'objecció de consciència. Però reivindico que la insubmissió a tota llei injusta i/o a la qual em veig obligat a col·laborar és una postura que es pot sustentar des del cristianisme perquè així ho feu el primer cristià, el propi Crist.

Aquesta superioritat de la consciència es basa també en que les lleis no són mai absolutament legítimes ni en els sistemes democràtics. Aquesta és l'arrel de la discussió que ha generat la sentència del jutge de Madrid. La ceguesa ha portat a alguns dels qui sustenten el poder en l'actualitat, a sacralitzar la llei perquè ha estat realitzada per poders democràtics. És evident que una llei realitzada en un sistema democràtic té un grau de legitimitat superior a d'altres fetes en dictadures, però per altra banda el sistema democràtic no és perfecte i està sotmés a diferents pressions que fan discutibles molts dels seus resultats. Així

la resistència a algunes lleis pot ser una obligació moral per alguns ciutadans.

No crec que aquesta postura sigui antidemocràtica, ja que la posició d'immobilisme n'és encara una més gran temptació. En el món actual si hi ha quelcom que es pot discutir, és el sistema militar, com ha posat en clar l'últim film sobre JFK o la qüestió més dramàtica de la guerra del Golf. En aquest sentit la posició dels insubmisos apareix amb una arrel de defensa de la justícia, de la pròpia consciència i també com una obligació social davant els altres ciutadans. La reminiscència cristiana d'aquestes argumentacions se m'apareixen amb claretat.

Vull acabar amb un text d'un teòleg que fou massacrada pel règim de Hitler, Dietrich Bonhoeffer, i que des de la presó escrivia: *Resulta infinitament més fàcil sofrir en l'obediència a una ordre humana, que en la llibertat d'un acte realitzat amb la responsabilitat més personal. Resulta infinitament més fàcil sofrir en comunitat, que sol. Resulta infinitament més fàcil sofrir publicament i amb honor, que apartat i en la deshonra. Resulta infinitament més fàcil sofrir en el cos que en l'esperit. Crist va sofrir en la llibertat, en la solitud, apartat i en la deshonra, en el cos i en l'esperit i des d'aleshores molts cristians sofreixen amb ell.*

Jesús Vñas i Cirera
Objector de consciència

Crec que l'objecció de consciència porta a no realitzar ni el servei militar ni res que se'n derivi (servei civil)

La insubmissió es pot sostenir des del cristianisme, com ho va fer el propi Crist

15 DE MAIG

Dia Internacional de l'Objecció de Consciència

Tradicionalment per aquesta data els diferents grups antimilitaristes d'arreu del món tria un tema o la situació dels objectors a algún indret del món, com a punt comú sobre el que tots els col·lectius d'Objecció i/o antimilitaristes treballen aquest dia, fent actes de qualsevol tipus per denunciar aquestes situacions.

Al darrer ICOM (Budapest-1991) es decidí actuar en dos punts: per una banda la situació dels objectors i els col·lectius antimilitaristes i pacifistes a Turquia, i per altra banda, el conflicte armat a l'antic estat iugoslau.

Aquí us reproduïm els comunicats que el Moviment d'Objecció de Consciència de Catalunya-WRI va adreçar a les ambaixades turca i iugoslava (a Catalunya no hi ha consuls d'aquests estats)

AL SR. PRESIDENT DE LA REPÚBLICA DE TURQUIA

El Moviment d'Objecció de Consciència de Catalunya es dirigeix a la vostra ambaixada a l'Estat Espanyol per fer-li arribar la nostra protesta pel tracte que reben aquells que per la seva ideologia política, creències religioses o conviccions de qualsevol mena, rebutja fer el servei militar, declarant-se objector de consciència.

Sabem per grups antimilitaristes turcs, de solidaritat internacional i la Internacional de resistents a la Guerra (War Resisters International) que la repressió contra aquestes persones es porta a terme de manera continuada durant els darrers anys.

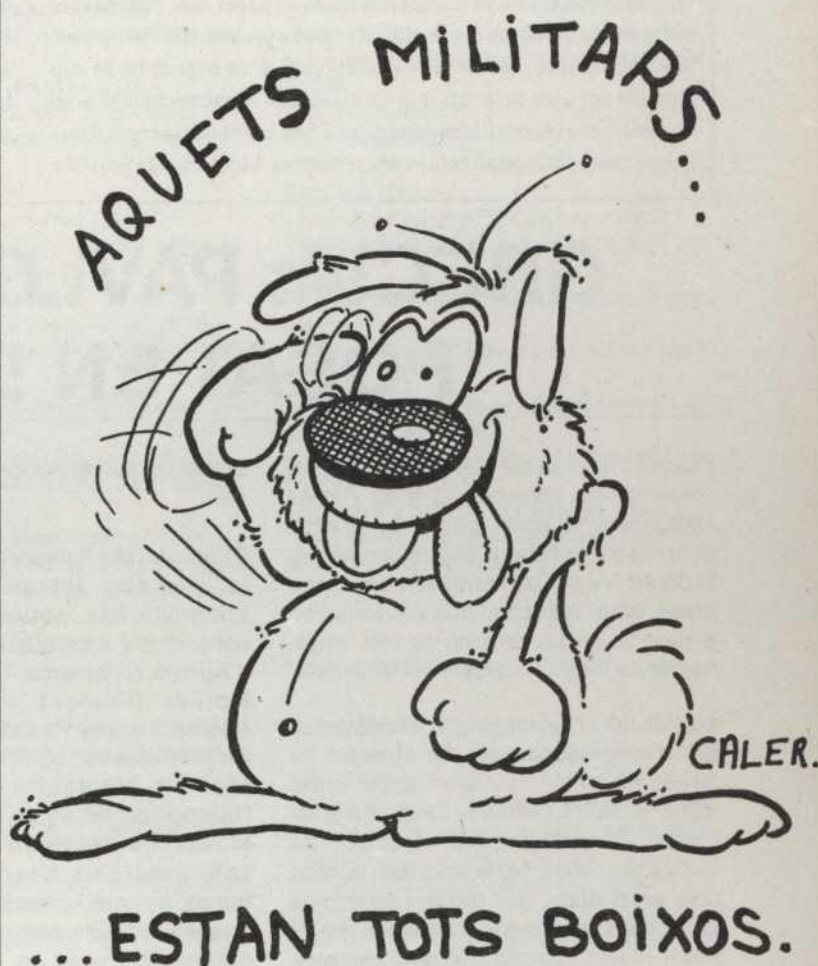
Per això exigim l'alliberament de tots els objectors de consciència emprisonats i que es reconegui plenament i com a fonamental, el dret a l'Objecció de Consciència.

És especialment preocupant la situació d'aquelles persones que es neguen a col·laborar amb l'agressió que l'Estat i l'exèrcit turc estan portant a terme contra el poble kurd, agredit per tots els estats que s'han apropiat dels seus territoris, als que, la majoria de les vegades, perilla la seva vida.

També volem denunciar i rebutjar la persecució sistemàtica a la que estan sotmesos els col·lectius pacifistes i/o antimilitaristes, amb la criminalització de les seves accions i la detenció de les persones que treballen en aquest grups.

Aquesta protesta s'emmarca en una campanya amb motiu de la commemoració de 15 de maig, dia internacional de l'Objecció de Consciència, centrada en la situació dels objectors de Consciència i els antimilitaristes a l'Estat Turc.

Equip Internacional
MOC CATALUNYA-WRI

AL SR AMBAIXADOR DE IOGUSLÀVIA

Davant la impossibilitat de poder contactar amb tots els interlocutors que estan implicats en la resolució violenta del conflicte entre els territoris de l'anterior Estat Ioguslau, li trametem aquest escrit per tal que el faci arribar a les persones implicades (Parlaments, presidents, ministres de defensa, militars, dirigents de milícies, etc.).

També volem aprofitar la seva mediació perquè faci arribar la nostra solidaritat i recolsament a tots els que treballen per la Pau, mitjançant la desobediència civil, o qualsevol altre mètode no-violent.

Davant la reiterada utilització de les armes i la violència com a mètode per a resoldre els conflictes sorgits entre els territoris de l'anterior Estat Ioguslau, el Moviment d'Objecció de Consciència de Catalunya - Secció Catalana de la Internacional de Resistents a la Guerra, vol manifestar el rebuig a les postures adoptades fins ara pels grups de poder, que han actuat moguts per interessos particulars i grupals que no pas per buscar una autèntica Pau, optant per una resolució no-violenta dels conflictes i trobar un consens que permeti la convivència de les persones, sense distinció de cap classe per motius de raça, edat, sexualitat, edelas polítics, creències, conviccions ètico-morals, etc.

És sintomàtic el fet que els militars tenen un paper cada vegada més rellevant en les decisions polítiques que es prenen, demostrant-se, una vegada més, que el fet de "disposar" d'un exèrcit no és cap garantia per a les societats que els mantenen econòmicament, sino un perill per a la seva lliure determinació en quant a com organitzar-se políticament, socialment i administrativa, hipotecant la possible

evolució de les societats als interessos dels components dels exèrcits.

També volem exposar una sèrie de fets que afecten directament a tots aquells que han realitzat treballs per la Pau, sortint de la dinàmica de la violència i de la fictícia creació d'enemics. Ens referim a l'empresonament d'aquelles persones que s'han negat a participar en la (les) guerra(s), declarant-se objectors de consciència. La repressió dels grups antimilitaristes, que han intentat, i molts cops amb èxit, crear grups de treball integrats per persones de diferents nacionalitats i ètnies. Especialment interessants van ser els treballs realitzats en pobles "fronterers" entre els territoris reclamats pels governants serbis i croats, arribant a patir atacs armats per part de milícies d'ambdós costats. Això demostra que no es pot simplificar el conflicte, buscant bons i dolents, més aviat és la dinàmica de guerra, creada i potenciada o assumida per tots els governants, la que produeix aberracions d'aquesta magnitud.

Volem manifestar-no en contra de les solucions (?) adoptades fins ara i exigim l'alliberament de totes les persones represaliades per ser objectores o per la seva militància pacifista. A la vista de la situació actual, creiem fermament que el seu treball per la Pau afavorirà més la resolució dels conflictes, que no pas el que han realitzat els governants, sotmesos a interessos militaristes.

En definitiva, exigir la desmilitarització de la societat, amb tot allò que implica: Cesament unilateral i immediat de l'activitat bèl·lica, dissolució de tots els grups militars i paramilitars, eliminació dels arsenals militars existents, desmantellament o reconversió de tota la indústria militar, iniciar programes d'educació per a la Pau, optar per una resolució no-violenta dels conflictes, etc.

GRÈCIA: PAVLOS NATHANIEL POSAT EN LLIBERTAT

Després del judici del 16 de gener, l'objector de consciència grec Pavlos Nathaniel, ha estat posat en llibertat després d'una espera de quatre mesos a la presó. Va ser condemnat a un any de presó, amb l'agreujant que si el tornaven a detenir en un termini de tres anys, hauria de tornar a complir la condemna.

Més de 400 Testimonis de Jehovà grecs estan empresonats per fer objecció de consciència: se'ls condemna rutinàriament a períodes de quatre anys i més. Tanmateix, als objectors de motivació política, per la seva lluita pública pels seus drets, els tracten amb més benevolència. Pavlos Nathaniel és el segon objector pacifista alliberat després del judici (el primer va ser Nikos Maziotis -setembre-). Pavlos es nega a fer

qualsevol servei nacional, sigui militar o civil.

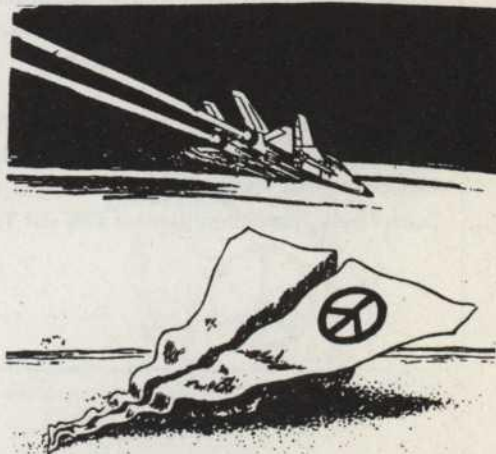
El judici va servir de pretext per a celebrar un veritable tribunal internacional antimilitarista sobre l'objecció de consciència, en el qual va participar gent d'Austria, Dinamarca, Turquia, i Maurice Montet (França) en nom de la Internacional de Resistents a la Guerra. Entre els que van oferir testimoni hi havia Michalis Maragakis, el peoner de l'objecció pacifista que va ser empresonat el 1987 i que després d'una vaga de fam va fer que el govern en el poder en aquell temps, es comprometés a proporcionar un servei civil alternatiu per als objectors. Aquesta promesa no ha estat encara acomplerta: Grècia, al marge de moltes altres violacions de drets humans que

s'han comès, segueix sent l'únic país de la CE que no reconeix el dret a l'objecció de consciència.

Association of Greek Conscientious Objectors

Solomou 27/ 10682 Atenas

(Tel. 30 1 360 2773, fax: 364 4776)

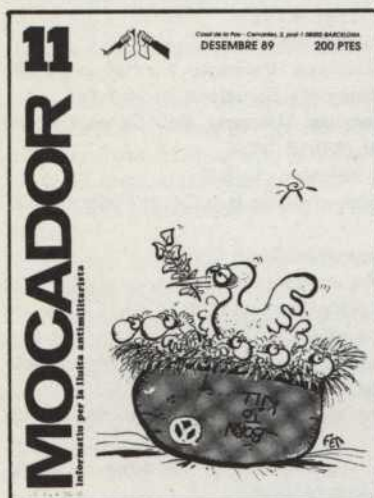

SUMARI DE 5 ANYS, 20 NÚMEROS I MOLTA LLETRA.

Quan vàrem començar a parlar de la commemoració del **CINQUÈ ANIVERSARI** del **MOCADOR** una de les primeres iniciatives que sorgí fou la de recollir els sumaris dels vint números apareguts. Allò que semblava destinat a cobrir un parell de pàgines finalment ha resultat una feina més àmplia degut a la gran quantitat de temes i informacions que s'han acumulat fins el darrer número.

Tal vegada quan acabeu de repassar aquest **SUMARI 1-20** us adonareu que algun article o notícia us interessa. I, com acostuma a passar en aquests casos, o no trobeu o mai heu tingut l'exemplar en qüestió. No cal que hi doneu voltes. Pràcticament és impossible adquirir exemplars endarrerits. L'edició limitada del **MOCADOR** ja sabeu, els rigors econòmics fa que quedin, tan sols, alguns exemplars d'alguns números. Si ho voleu intentar feu-ho a la Redacció de l'Empordà o a la de Barcelona (93-318 39 94) i, si més no, podreu aconseguir fotocòpies.

Hem repartit els temes en capítols generals, però n'hi ha que han quedat tan llargs -per ex. **INTERNACIONAL**- que es divideixen en subcapítols -per ex. **ALEMANYA**-. Cada referència consta d'una primera part en cursiva que fa esment del títol de la notícia o article. La segona part, en negreta, identifica l'autor quan és conegut. Finalment, entre claus hi trobareu una primera xifra que indica el número de **MOCADOR** - (7/..)-. Quan n'hi ha dos de seguits es tracta d'un número doble. La darrera o darreres xifres després de la barra senyalen les pàgines on podeu trobar el text. Algun cop ens hem trobat amb temes que es podrien incorporar en dos capítols -per ex. *Dominique, un insumís occità*-. Hem optat per prendre l'opció més significativa (!?). En aquest cas **INTERNACIONAL - ESTAT FRANCÈS**, en lloc d'**INSUBMISSIÓ**. Una decisió subjectiva que us pot obligar a buscar un tema en llocs diversos.

INSUBMISSIÓ

INSUBMISOS

- Campaña Miquel Rodríguez. (1/4)
- En Miquel ja és a casa. (2/3-5 i 12)
- Cesc Alexandri. (2/6-8)
- Carta d'en Cesc Alexandri. (2/9)
- Enrique Jiménez. (3/16)
- José Manuel Fierro: un objector de nou empresonat. (8-9/27-29)
- Laureano un objector insumís. (8-9/30)
- Consells de guerra. (11/3-6)
- Presos. (12-13/13)
- Objectors empresonats. (14/6)
- Tres insumisos a la PSS més. (14/6)
- Quim, un insumís a la Creu Roja. Joaquim. (15/32)
- Insumisos empresonats. (16/23)
- Insumisos empresonats. (20/9)

SOLIDARITAT

- Manifest contra la mili. (11/7)
- A tot arreu... Insubmissió. (11/8-9)
- La UAB: entre la PSS i els Consells de Guerra. (11/15)
- Manifest contra la mili. (12-13/10)
- La Insubmissió en concert. Joan Amèric, Lluís Llach. Elèctrica Dharma. Premsa. (12-13/21-30)
- Premsa. (14/7)
- Lluís Llach, insumís. (16/27)
- Taula de solidaritat amb els objectors empresonats. P. de Balxeriu. (17/3)
- Tots a Cartagena. (17/4-5)
- Llibertat insumisos empresonats. (17/8)
- Lluís Llach, Miquel Martí i Pol i insubmissió. N.B. (17/17)
- Els i les estudiants també diuen no a la mili i a l'exèrcit. (17/19)
- Vilamacolum, un poble insumís. (18/24)
- N-152, 3 dies d'insubmissió. Jordi Muñoz. (20/8)
- La Insubmissió a l'Estat Espanyol. (20/10)
- Excm. Sr. President del Govern. Associació de Famillars i Amics d'Objectors-Insumisos. (20/28)

DEBAT

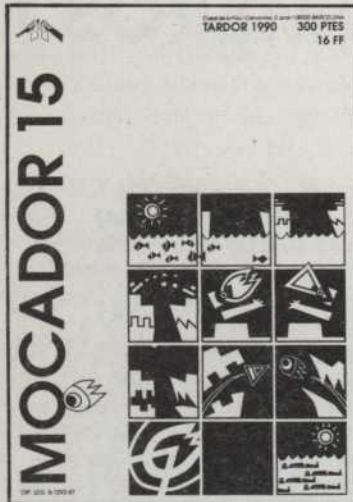
- "La insumisión como alternativa a la ley de objeción de conciencia". Jesús María Pintor. (5/12)
- Declaració d'Insubmissió. (6/14-15)
- Insubmissió, és clar que sí. Jordi Muñoz. (7/6-7)
- Insubmissió i boicot a la PSS. Jordi Muñoz. (8-9/3-4)
- El perquè de la insubmissió a la mili. Rafael Ajangiz. (8-9/5-6)
- Insubmissió, pam a pam. Jordi Muñoz. (10/3-4)
- PSS 0 - Insubmissió 1. M. Dolors. (12-13/4)

- Els insumisos, la truita de patates i el senyor Rico. Quim Monzó. (12-13/6)
- Un canvi d'estratègia. Jordi Forn. (12-13/10)
- La insubmissió històrica. Ferran Sánchez. (12-13/39-40)
- Les mentides de defensa. Insumisos presos. (14/9)
- La insubmissió no és al diccionari. Antoni Coromines. (15/11)
- Què passa amb els insumisos?. Joan Sanchis. (16/21)
- L'Evangeli segons Sant Guinard. (17/20)
- Quo vadis, insubmissió?. Jordi Muñoz. (18/12-13)
- La insubmissió. M. Dolors Sabater. (18/26-27)
- Breu història de la patata calenta. Edu. (20/4-5)
- Somien els ministres amb jutges electrònics?. Pere Comelles. (20/5)
- Judicis que seran condemnats. Albert García i Catalán. (20/6)
- No badis, insubmissió. Gustinet. (20/7)
- Poden, els cristians, ser insumisos. Pep Manel Fontdevila. (20/11-12)

INTERNACIONAL

ALEMANYA

- Crònica d'Alemanya. (2/14-15)
- Objeció de consciència. Amb quin objectiu?. Societat Alemanya per la pau. (8-9/37-38)
- Alemanya Occidental. Campaña contra la conscripció i contra els serveis obligats per l'Estat. (10/11)
- Informe: la PSS alemanya. Peter Birke. (10/17-21)
- Retrat d'un insumís alemany. (11/10)
- Maleït siga l'any social obligatori. (16/28-30)
- Berlin i Múnic. (18/25)

GRÈCIA

- Objector grec empresonat. (2/19)
- Grècia. (2/20-21)
- Grècia. (12-13/16)
- Grècia. (18/25)

EL QUE ABANS EN DÈIEM IUGOSLÀVIA

- L'objecció a Iugoslàvia. (2/23-26)
- Situació de l'Objecció de Consciència a Iugoslàvia. (5/6)
- Informe d'un viatge a Eslovènia i Croàcia. **Jean de Vandelaer**. (18/3)
- Un nou moviment pacifista comença a arrelar-se entre grups de Croàcia. (18/4)
- Iugoslàvia: el passat i el futur. **Marko Hren**. (18/15-16)
- Sèrbia, Croàcia, Eslovènia, Montenegro... ser pacifista dins d'una guerra. (19/13)
- Belgrad: enfrontar-se amb el fals consens de l'odi. **Christine Schweitzer**. (19/14)
- Zagreb: com es pot ser pacifista en un país sota el foc. **Christine Schweitzer**. (19/15)

ESTAT FRANCÈS

- Llibertat Eric Hebert. (3/24)
- Proposta d'agermanament amb el MOC de Tolosa. (3/27)
- Jornada sobre insubmissió a Tolosa. (4/9)
- El fracàs francès. **R. de Bellefon**. (12-13/14-15)
- Dominique, un insubmis occità. **Txell, Mireia i Miquel**. (15/31-32)
- "Trois refractaires a la barre" (sense gel, si us plau). **Gustinet**. (19/17-18)

RESTA D'EUROPA

- Trobada Internacional als Països Baixos. (3/2-3)
- Des d'Itàlia. (8-9/31-33)
- L'Europa dels Blocs davant el desarmament. **Vicenç Fisas**. (12-13/5-6)
- Itàlia. (15/29)
- Portugal. (15/29)
- Txecoslovàquia. (15/30)
- URSS. (15/30)

- Una mica de Greenham Common pel 15 de maig. **Núria Clotet**. (17/21-23)
- El cop d'estat militar a la URSS i la Defensa Social. **Alexander Pronozin**. (18/7-8)
- Apadrina un objector de consciència de l'Est. (20/26)

ALTRES

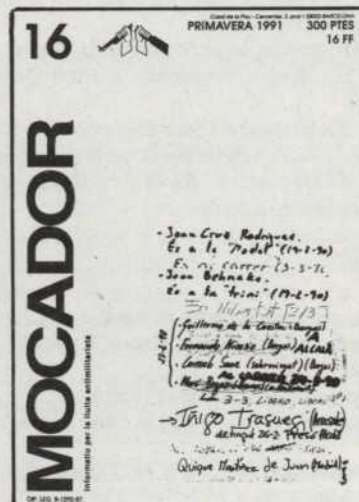
- Informe: l'objecció a Sud-àfrica (1). **Franz Nadler**. (4/3-7)
- Solidaritat. (4/15)
- Les prioritats militars perjudiquen les necessitats de la població mundial. (4/25)
- El futur ICOM'88. (5/6)
- Informe: l'objecció a Sud-àfrica (2). (6/3-4)
- Solidaritat. (6/4-5)
- Triennal del WRI. (6/9)
- Solidaritat. (7/8)
- Trobades. (7/9)
- XIX Triennal del WRI. **Sergi**. (8-9/34)
- Trobada Internacional d'Objectors de Consciència -ICOM'88-. (8-9/35-37)
- La "War Resisters' International". **Sergi**. (10/9-10)
- Solidaritat. (10/12)
- Espanya exporta la insubmissió. (11/11)
- Breus. (12-13/17)
- El debat a nivell internacional. **Pedro Ibarra**. (15/23-24)
- Consell de la WRI-IRG. (15/27)
- Tailàndia. (15/28-29)
- Sud-àfrica. (15/30)
- La Triennal de la WRI-IRG. **Núria Clotet**. (18/22-23)
- Viatge al Kurdistan (1). **Francesc Arnau**. (19/30-33)
- Peacenet: xarxa telemàtica per la Pau. **Narcís Vives**. (19/34)
- Brigades Internacional de Pau. (19/39)
- ICOM'92. (20/26)
- Viatge al Kurdistan (2). **Francesc Arnau**. (20/30-31)

MOC

- 14 i 15 de març: Trobada Intercomarcal. (1/10-11)
- Del 19 al 22 de març. Quatre dies sobre la PSS a València. (1/11-12)
- Assemblea MOC Barcelona. (2/13-16)
- Cap de setmana antimilitarista a l'Escala. (2/16)
- Assemblea MOC -Madrid-. (2/17-18)
- Xavier Rius. (3/4-6)
- Perspectives per un any que comença. (3/17-19)
- Judicis als objectors (3/19-20)
- Assemblea MOC -Barna-. **Marc Meloén**. (3/22-23)
- Assemblea MOC -Madrid-. 7 i 8 de novembre. (4/10-11)
- Judici al MOC d'Iruñea. (4/18-19)
- Judici a Jordi Pinya i Xavier Costa. (4/19)
- Assemblees. (5/3-4)
- Convocatòria d'assemblees. (5/4)
- El MOC i les dones, les dones i el MOC, les dones del MOC i altres conjuncions. **Susanna**. (5/11)
- Assemblea Intercomarcal d'Objectors. Dissabte 12 de març. **Salabert**. (6/8)
- Agenda. (6/17)
- Debats al Casal. **Gustinet**. (7/17-18)
- El MOC al País Valencià. Blanqueries dimecres!. (8-9/7-8)
- Agenda. (8-9/9)
- Assemblees. València. Estatal a Madrid. Intercomarcal a Barcelona. (8-9/11-14)
- Comarques: Maresme, Baix Camp, Osona i Ripollès. (8-9/15-16)
- MOC València. (10/6-7)
- Comarques: Anoia, Baix Camp, Vallès oriental. (10/8)
- Intercomarcal Reus. (11/12)
- Convocatòries. (11/13)
- MOC Baix Camp. (11/18)
- Convocatòries. (12-13/13)
- Connexió Bages. Assemblea Antimilitarista del Bages. (12-13/18)
- Connexió Berguedà. **Jordi Andrés**. (12-13/18)
- El somni fet realitat: la intercomarcal. **Núria Clotet**. (12-13/45-46)
- Convocatòries. (14/8)
- Reus connection. (15/12)
- Barna. (15/12)
- MOC,... no gràcies?. (16/24)
- Moments, seqüències, instants. **Pep Manel**. (17/15)

GUERRA AL GOLF

- Notes d'urgència arran de la Guerra del Golf. **Jordi Garcia**. (15/3)
- No a la intervenció. (15/4)
- Projecte Itaca. (15/5)
- Accions Internacionals. (15/5)
- MOCADOR 16. (16/3/5/5)
- Apunts d'una guerra anunciada. **Miquel de Vic**. (16/4-8)
- Deserció ara. (16/9)
- Manuel Blázquez Solís. (16/10)
- José Antonio Escalada. (16/11-12)
- Manifestos i manifestacions. (16/13)

- *Psicologia social de l'agressivitat*. Carles Berche. (8-9/39-40)

- Diccionari abreujat. (12-13/31-32)
- La solució com a pretext de la violència. **Zus Vivancos.** (18/18)
- L'educació, eina de treball per la Pau. **Joan Carles.** (19/19-20)
- El Seminari Permanent d'Educació per la Pau de Badalona. **M. Dolers.** (19/21)
- Educar per la Pau: un compromís. **Carme Romia i Agustí.** (19/23-24)
- ... Volar per la Pau. **Teresa Dalmau.** (19/25)
- Educació per la Pau. Adreces d'interès. (19/26)
- Educació per la Pau. Bibliografia. (19/27)
- "Seminari Permanente de Educación para la Paz de la A.P.D.H.". **Montse González.** (20/34-36)

MILITARISME

- Informe "Trep". **Josep Manel Fonstdevila.** (3/10-12)
- L'ingrés a l'UEO i les iniciatives europees de defensa. **Rafael Grasa.** (7/3-5)
- "Una forma no agressiva de concebir la seguridad". **Alberto Piris.** (7/19)
- Militars a l'Albera. (11/16)
- Quan es Serra s'erra. (11/19)
- 1870. El bombardeig de la Vila de Gràcia. **Jaume Arnella.** (12-13/47)
- Desmilitaritzem els ajuntaments. (14/5)
- La joventut de Catalunya i el Servei Militar. Estudi sociològic. (18/suplement de 15 pàgines)
- L'exèrcit una eina mortal. (18/18)
- Democràcia o exèrcit. (18/20)
- L'exèrcit destrueix patrimoni natural i arquitectònic a la Noguera. **Isidre de Bolós.** (19/28)
- Què en farem del castell?. **Gustinet.** (19/29)

ALTRES

- L'edició de narracions, il·lustracions i còmics antimilitaristes inèdits. (4/22-23)
- Carta a casa. **Gustinet.** (4/24-25)
- Sobre el diari de Barcelona. (4/27)
- El jardí de les flors que parlen. (6/10)
- Breus. (11/14)
- Una sola terra. (11/17)
- Estimats pares... (11/20)

- Contra el Pla de Residus. **Jordi Pujades.** (12-13/41-42)
- El somni del liró eixerit. (12-13/44)
- L'última mani, diuen. **Jordi Muñoz.** (14/9)
- MOCADOR d'un sol ús. **Raúl García-Durán.** (15/14-15)
- Breus. (16/26)
- Democràcia i tecnologia. (16/33)
- Me'n vaig a la mili. **Josep Lluís Primavera.** (17/20)
- Quan la desobediència civil esdevé negoci. **Gustinet.** (18/9-11)
- Breus. (18/17)
- Montserrat, és el mínim que podem fer. (19/8-9)
- Desobediència civil i autodeterminació. **KEM Euskal Herria.** (19/10-12)
- Campanya no marcarem el pas. (19/22)
- Llei Corcuera: la vergonya d'un règim. **Francesc Arnau.** (19/35)
- Sant Daniel, la trufa dels gironins. **Josep Planes.** (19/37-38)
- RENFE i el codi 54. **Jordi Muñoz.** (20/18)
- Breus. (20/27)
- Senyors governants: quan deixareu de sorprendre'ns?. **Teresa Astasio.** (20/29)
- Agenda. (20/32)

LLEI D'OBJECCIÓ I PSS

- El Consell Nacional de la Joventut vol que els objectors facin el Servei Cívica entitats juvenils. **Avant.** (3/7)
- "Sobre mili, objecci6 i ejèrcit". **J. M. Ferradas.** (4/26)
- Joc brut. **Gustinet.** (6/6)
- Contra la síndrome de l'objector. **Toni.** (6/7)
- Denegació de col·lectives. (6/12)
- Sobre la reobjecci6. **Abel Lacoma.** (7/10-11)
- Sobre la reobjecci6. **Josep Manel.** (8-9/10)
- La requeteobjecci6. **Antolí Purroy.** (10/5)
- Potser anticonstitucional?. **Pau Valero.** (12-13/7)
- Una nova situació. **Jordi Clotet.** (12-13/19-20)
- L'augment de l'objecci6 de consciència. (15/6-8)
- L'objecci6 a mitja mili: un dret que ens és regatejat. **Antoni Iborra.** (15/9)

- L'Ajuntament de Torelló i la PSS. (18/14)
- El Consell de la Joventut davant la llei del servei militar. (19/3)
- Prestació Social Substitutòria i Mercat Laboral. Ponència en el congrés del CONC. (19/4-6)

LLIBRES

- "Estrategia de la acción no-violenta". **Jean-Maria Muller.** (6/18-19)
- "¿Defensa armada o defensa popular no-violenta?". **Diversos autors.** (6/18-19)
- "Els anomenats pacifistes: la no-violència a l'Estat Espanyol". **John Paul Lederach.** (6/18-19)
- "La objecci6 de conciencia. Motivaciones, historia y legislación". **X. Riús.** (7/22)
- "Guerra sin armas. La no-violencia en la defensa nacional". **A. Boserup.** (8-9/41)
- "Amb raó insumissió". **Diversos Autors.** (12-13/11)
- "Defensa 2001. Una propuesta de defensa no ofensiva per a Espanya". **V. Fisas.** (16/34)
- "L'exèrcit i Catalunya (1898-1936). La premsa militar espanyola i el fet català". **J. M. Solé i Joan Villarroja.** (16/34)
- "Non violent struggle and social defence". **Brian Martin i altres.** (18/15)
- "Missiles o microchips. La conversi6 de la indústria militar en civil". **Diversos.** (20/33)
- "Anuario 1990-1991". **Centro de Investigación para la Paz.** (20/33)
- "El mito de la amenaza del sur". **Vicenç Fisas Armengol.** (20/33)

MATERIAL

- Material. (6/19)
- Material. (8-9/43)
- Material. (10/27)
- Material. (11/23)
- Material. (12-13/50-51)
- Material. (15/35)
- De samarretes, xapes, agendes i altres elements. **Gustinet.** (20/19)
- Material. (20/38-39)

PREPARANT LA PAU: DUES INICIATIVES POST-GUERRA A CROÀCIA

LA CONFERÈNCIA PROHIBIDA ES TROBA "PRIVADAMENT" A VIS

Una trobada a una petita illa de l'Adriàtic ha inquietat bastant al govern croat. Seguint instruccions de Zagreb, les autoritats locals de Vis anunciaven que es prohibia la conferència sobre la desmilitarització de les illes. Però els activistes per la pau es van trobar de forma no-oficial i va tenir encara més publicitat i ressó que si no hagués estat prohibit. Com un símbol d'esperança enmig de la guerra, el "Projecte illa Vis per la pau" va ser concebut a les darreries del 1991. La idea és la desmilitarització de l'illa de Vis, prop d'Split a l'Adriàtic; la fundació d'una "Llar Europea" a l'illa, i la propagació del projecte de Vis és un primer pas cap a la desmilitarització de tot l'Adriàtic.

FORTAMENT FORTIFICADA

Vis, coneguda ja pels antics grecs com una illa de vinyes, va ser intensament fortificada després de la II Guerra Mundial com a base principal de l'Exèrcit del Poble iugoslau (JNA). Fins l'any 1989 Vis estava prohibida per als turistes estrangers. La tardor del 1991 va ser la base des d'on es va atacar navalment Dubrovnik, Split i altres poblacions de la costa dàlmata.

Sota els terminis de l'"alto el foc" la JNA havia d'abandonar Vis, però el març d'enguany les tropes federals fortificaven novament els edificis de l'illa. Ara, tothom es tem que la JNA no l'abandoni i que Sèrbia empri Vis com a penyora en bescanvi d'altres terrenys ocupats a Croàcia.

La situació ha esdevingut especialment perillosa sota l'amenaça de la flota croata d'"alliberar" per força Vis -un pla que voldria dir probablement portar la destrucció i la mort dels seus 3.000 habitants-. Ara ja hi ha suficients vaixells de guerra al port com per deixar en la ruïna tots els pobles i poblets de l'illa. I corre el rumor que la JNA ha minat totes les caveres amb municions suficients per a fer volar tota l'illa.

LA GUERRA NO ÉS EL MOMENT PER A PARLAR DE DESMILITARITZACIÓ

De Vis va sortir un grup de gent que vivia a Ljubljana i que havia nascut a Vis o hi tenien altres vincles personals amb l'illa. I també a la mateixa illa hi havia un grup que donava suport a la iniciativa. Segurament la major part de la població està d'acord amb el projecte, tot i que no

hi va haver un vot unànime per la desmilitarització, tal com va passar a Lastovo (una petita illa al sud de Vis).

El grup organitzador a Ljubljana va planejar una conferència internacional de pau per a la desmilitarització de Vis que hauria de tenir lloc del 2 al 5 d'abril. Les autoritats croates van entendre massa aviat el que desmilitarització significava realment: en lloc de saludar-nos com a poble disposat a ajudar a l'"alliberament" de l'illa de les forces navals enemigues i ignorant polidament la nostra intenció de fer fora també la flota croata, van prohibir la conferència.

"Croàcia està en guerra i la guerra no és el moment per a parlar de desmilitarització", van contestar les autoritats quan es van ocupar les oficines demanant explicacions per l'ordre de prohibició. Però durant la xerrada va quedar clar que l'ordre no venia de les autoritats locals, sinó directament des de Zagreb. Les autoritats locals ni tan sols van tenir una opció, la majoria del consell local són antics comunistes i són constantment controlats amb desconfiança des del govern de Zagreb.

Oficialment, doncs, la conferència no tindria lloc. Però es va trobar de manera "privada" a l'illa; alguns dels participants, que venien d'Eslovènia, Croàcia, França i Alemanya haurien preferit una desobediència civil oberta, que no hauria posat en perill els organitzadors locals. Però la prohibició també va tenir alguns avantatges: diàriament i setmanal els diaris i revistes en parlaven, citaven les cartes i declaracions i obrien un debat públic sobre l'esdeveniment. Van ser especialment molestes per a les autoritats locals les protestes contra la prohibició que arribaven en cada un dels missatges per fax de les diferents organitzacions de tota Europa. Com a resultat, el projecte és ara més conegut que mai i probablement millor que si no hagués estat prohibit.

ELS PASSOS SEGÜENTS

Els dos dies i mig de "conferència" van passar ràpidament. La major part del temps va ser destinada a la redacció de cartes de protesta i declaracions a les autoritats croates i de la JNA. Es va trucar el Major de l'exèrcit de Vis i els caps de l'esquadra naval croata a Split,

demanant que no hi hagués intervenció armada a Vis. També es va tenir temps de dissenyar els nous passos de la campanya:

- Una oficina per la pau serà oberta a Vis per tal de coordinar el treball local.
- Per Pentecoste (dia 7 de juny) hi haurà una caminada per la pau a l'illa, potser

connectada amb un petit camp per la pau.

- Una "Casa Europea" -un lloc de trobada cultural- serà obert a l'illa.

Christine Schweitzer
Peace Island Vis
 c/o Peace Institute, Mestni trg 13
 61000 Ljubljana, Eslovènia

OSIJEK: PREPARANT UN RETORN EN PAU

Al llarg dels passats nou mesos de guerra a Croàcia, les notícies sobre els bombardejos a Osijek no han deixat de ser informació de primera plana als diaris. Massa gent ha estat assassinada, massa gent ha marxat sota la pressió permanent dels atacs. La població d'abans de la guerra de 105.000 habitants i altres 150.000 a les rodalies va minvar fins a 30.000 durant la guerra. Després del 3 de gener quan un "alto al foc" definitiu va imposar-se, la gent va tornar. Els 80.000 habitants actuals estan rebent contínuament atacs dels territoris ocupats. Els barris del sud són només a un quilòmetre de la línia de foc.

És important de saber que les imatges d'odi encara no han estat fixades en la ment de la gent; centenars de refugiats esperen incansablement el moment en què podran tornar els seus pobles en els territoris ocupats però no tenen idees clares del que trobaran allà.

- Com reaccionaran quan vegin les seves cases destrossades i sentin les noves de les morts dels seus familiars?

- Començaran a pensar en maneres de refer les seves vides, o imaginaran plans de revenja?

En una xerrada amb la gent de Celije, un poble destruït el juliol del 1991, es van expressar opinions molt diferents. Alguns deien "mai tornarem allà si hi ha d'haver policia sèrbia", d'altres deien que voldrien anar a qualsevol lloc: "hi ha camps esperant les llavors, el blat encara no havia estat collit el mes d'octubre...".

QUÈ ESTÀ FENT LA GENT A OSIJEK?

D'entrada sembla difícil imaginar que un treball per la no-violència en una ciutat que ha sofert bombardejos tan violents. Centenars de soldats passen diàriament pels carrers de la ciutat. Hi ha una tensió permanent entre el comandant del "no oficial" exèrcit de la ciutat Branimir Glavas i les autoritats locals. La discussió sobre els valors relatius de les opcions violentes i no-violentes és pública i en constant

oscil·lació. És important remarcar que durant la guerra les autoritats municipals van demanar repetidament que les lleis fossin respectades fins i tot durant els més durs atacs.

Els discursos del major de la ciutat Zeljko Kramaric on donava suport a l'opció civil més que no pas a la militar són ben coneguts pels croats.

Hi ha gent interessada per la pau que intenta trobar solucions no-violentes. La gent que ha ajudat a la línia telefònica SOS telèfon ha rebut més de 2.000 trucades durant la guerra i han ajudat a molts durant el treball de resocialització de la gent disminuïda durant la guerra. És probable que més endavant comencin els treballs de resocialització amb els soldats. L'establiment d'un grup per la cultura per la pau i no-violència és encara soterrani. Els treballadors socials han començat teràpies individuals amb els refugiats; els cal suport i el moment per l'acció no-violenta i la seva difusió és ara.

QUÈ POTS FER?

La gent que treballa per la pau està interessada i voldria aprendre d'altres situacions en altres països en una situació de post-guerra. Quan finalment les forces per a la pacificació de l'ONU marxaran, començarà el conflicte de la resolució.

- Com netejarem els camps coberts de mines, com ensenyarem a la gent a abandonar la construcció de refugis improvisats, com introduïrem la mediació en els programes de protecció civil?

- Com dissenyarem programes de reconstrucció quan hi haurà, a cada comunitat, gent incapaç de reconstruir les seves vides? Com començarem el diàleg entre les comunitats sèrbies i les croates a les zones de veïnatge?

- Com dissenyarem els programes de resocialització dels soldats?
 La gent involucrada en el treball pel servei social i el disseny de la protecció civil estan buscant respostes a aquestes

preguntes. A l'estudi per la resolució no-violenta del conflicte donat per Traude Rebmann al març d'aquest any, els psicòlegs del SOS telèfon van expressar la necessitat que existissin programes de formació per a la resocialització de la gent. Més d'un centenar d'estudiants de la Universitat d'Osijek que van participar al treball i a les xerrades públiques de Traude van manifestar que la trobada havia estat la cosa més agradable que els havia esdevingut els darrers mesos.

Hi ha possibilitats d'organitzar tallers per a la resolució no-violenta del conflicte amb metges, psicòlegs i treballadors socials. Alguns dels professors a la Universitat també volen prendre part a les activitats per a la promoció de solucions no-violentes. Els estudiants voldrien saber més sobre les activitats dels moviments per la pau.

Vesna Terselic
Campanya contra la Guerra de Croàcia
 Gajeva 45
 41000 Zagreb, Croàcia
 tel.: 07.38.41.431658
 fax: 07.38.41.425552

SENDERO LUMINOSO NO DÓNA TREVA A LES ORGANITZACIONS POPULARS

Vam rebre el fax poques hores després: *"Colpida per un profund dolor... t'informo del terrible assassinat de Maria Elena, fet que va ocórrer la nit de dissabte (15 de febrer) a Villa el Salvador, executat pel demencial Sendero Luminoso... Els assassins li van disparar, un cop abatuda, van col·locar una càrrega de dinamita que va destrossar el seu cos."* Això passava als Pobles Joves de Lima. Maria Elena, de cognom Moyano, i amb el motiu de "Madre Coraje" era una de les líders comunals que havien defès heroicament el dret a la salut, a la vida, a la llibertat enfront del terror i l'opressió.

Els suburbis de Lima els habiten quatre milions de persones, en unes condicions de misèria i desolació. Dels 21 milions de peruans, 12 són considerats pobres i, d'aquests 12 milions, 7 viuen patint una pobresa crítica. Malgrat tot, el país continua pagant el deute exterior, cosa que suposa un dispendi mitjà de 50 milions de dòlars cada mes. Això vol dir que, al cap d'un any, el Perú haurà pagat 600 milions de dòlars, o que cada peruà haurà pagat 30.000 pessetes als creditors internacionals.

Mentrestant, la política econòmica del govern, que ha retallat totes les despeses socials, porta les classes populars del Perú a una situació encara més insostenible. La fam, les malalties, especialment el còlera, i la falta de treball fan que aquest país sigui un dels menys habitables. En aquest context, les organitzacions populars han assumit un paper preponderant en la difícil tasca de millorar les condicions de vida dels pobres. Ens referim a organitzacions com el "vaso de leche", els "comedores populares", cooperatives camperoles...

L'assassinat de Maria Elena Moyano tan sols és un exemple de la coneguda estratègia de Sendero Luminoso, una guerrilla maoista que amenaça amb minar els mateixos fonaments de l'Estat peruà. Quin sentit té l'assassinat d'una dirigent popular que va donar la seva vida per millorar les condicions de vida dels més pobres? Per poder respondre a aquesta terrible pregunta cal conèixer què és i què pretén Sendero Luminoso.

Aquest moviment, el nom complet del qual és Partido Comunista del Perú - Sendero Luminoso (PCP-SL), es va fer

conèixer el mes de maig de 1980 amb una acció simbòlica: el degollament de quatre gossos, que van ser penjats d'un pal a Lima. A les vigílies de les eleccions presidencials d'aquell mateix any, activistes senderistes van cremar urnes i registres electorals a la regió d'Achacucho. Sendero no va mostrar, però, el seu rostre sanguinolent fins el mes de desembre de 1980 amb el segrest i la posterior tortura del propietari d'una finca i dels seus treballadors.

Des d'aleshores, Sendero ha deixat darrera seu nombroses empremtes de sang i terror. Es calcula que tan sols en els cinc primers anys SL realitzà 20.000 accions. I també es va obtenir, en un balanç efectuat en el desè aniversari d'aquesta organització, que 20.000 persones havien mort fruit de la violència indiscriminada.

L'EXÈRCIT ES RABEJA EN ELS POBRES

La conseqüent i igualment despietada repressió de l'aparell de seguretat peruà ha alimentat una espiral de terror i repressió que ha incidit especialment en les classes populars peruanes. En efecte, la resposta militar va ser brutal. Milers de desapareguts, fosses amb desenes de cadàvers, arrests massius, arrasaments de poblets...

Com a dada tristament significativa, les paraules d'un oficial de l'exèrcit peruà que, el mes de desembre de 1985, deia: *"Ens trobem en guerra i en una guerra en què no es pot saber qui és i qui no és. Tot és possible i fins i tot els nens són enemics."* Aquest oficial, Telmo Hurtado, va ordenar la matança de 29 nens, 22 dels quals eren menors de 10 anys.

La repressió no s'atura. I són els pobres els qui, fugint del terror militar, cauen en els braços igualment ensangonats de Sendero Luminoso. Una organització que, fins i tot, no dubta a utilitzar els nens com a soldats i portadors de bombes.

UNA ORGANITZACIÓ BASADA EN EL SECRETISME

Se'n sap molt poc de l'organització i dels comandaments de Sendero. S'estima

que els seus militants podrien acostar-se als 40.000, dels quals ja n'ha perdut 8.000.

Aquesta organització s'ha envoltat del silenci més absolut i ha donat lloc al naixement d'"experts senderistes" que interpreten les poques dades que es trasllueixen de l'escàs diàleg intern de l'organització.

Amb la finalitat de construir el que els senderistes anomenen "República Popular de Nueva Democracia" (un règim comunista de caràcter agrari), Sendero va definir una estratègia que segueix d'una manera inexorable. En una primera etapa, SL llança el que anomena la "defensa estratègica", fase en què l'Estat és més poderós que la guerrilla i en la qual aquesta pretén afeblir el poder governamental per crear l'embrió del "nou Estat".

En una segona fase, en la qual el SL creu que es troba actualment, la guerrilla i l'Estat arriben a un "empat de forces" que Sendero ha de trencar al seu favor. Finalment, amb la balança desequilibrada, Sendero llança l'"ofensiva estratègica" amb la qual pren el poder. Alguns afirmen que aquesta presa del poder pot arribar a produir-se abans de 1997 si continuen en les circumstàncies actuals.

DESPRÉS DEL CAMP, L'OFENSIVA A LES CIUTATS

Per poder desenvolupar aquesta estratègia, Sendero ha escampat el terror per les zones rurals peruanes, en el decenni dels 80, com el primer pas cap a l'"extensió de la guerra a les ciutats".

Els grans errors del Govern peruà, que en un primer moment subestimà el poder de la guerrilla i després va respondre amb una violència indiscriminada contra la població camperola, va permetre que Sendero pogués créixer ininterrompudament, mentre, a la resta de Llatinoamèrica, les guerrilles perdien importància i fins i tot desapareixien.

Els intents senderistes de boicotejar les eleccions municipals i presidencials de 1990 van fracassar notòriament i tot feia pensar que SL s'acostava a un afebliment

prolongat i sagnant. Però el brutal acord econòmic emprès per Alberto Fujimori, amb un empitjorament de les ja lamentables condicions de les classes populars, va retornar forces als senderistes, que, a partir dels últims fets, sembla que han superat (s'ignora de quina manera) les seves discrepàncies internes.

En aquests moments, Sendero es troba immers en el seu "gran salt cap a les ciutats", bàsicament a Lima, on espera enlairar la batalla final. Ja fa dos anys que els senderistes s'infilten en els "pobles joves" de Lima, "el cinturó de ferro" de misèria sorgit al voltant de la capital peruana on milions de persones s'aglomeren en unes condicions de vida miserables.

CONVERTIR ELS "POBLES JOVES" EN UN CINTURÓ DE FERRO

En aquest context, per Sendero té una importància vital el control de totes les organitzacions populars, sorgides de l'autoorganització dels pobres i l'existència de les quals planteja una alternativa tant al caos i la corrupció estatal, com al terror senderista.

Alguns pobles joves són fortalises del Senderisme. Altres estan en el punt de mira d'aquesta organització. Segons Sendero, controlar el cinturó de la misèria -els "Pobles Joves"- convertirà els suburbis en un verdader cinturó de ferro al voltant de la capital peruana.

Avui, però, l'organització popular és un obstacle encara més gran que tot l'aparell repressiu peruà. I, contra ell, Sendero Luminoso ha desencadenat la seva campanya del terror selectiu. Els dirigents populars es converteixen en "entrebanca" per a l'estratègia del grup guerriller. En els darrers dotze mesos, un centenar de dirigents populars han mort víctimes de les bales senderistes.

"VILLA EL SALVADOR", L'EXEMPLE DE L'ORGANITZACIÓ POPULAR

Villa el Salvador té, entre aquests "pobles joves" una importància especial. La concessió del premi Príncep de Astúries el 1987 el va convertir en un possible model del que pot arribar a ser l'autoorganització popular.

Els menjadors populars, una iniciativa espontània sorgida per afrontar la fam que generava la crisi, van esdevenir un objectiu preferent dels atemptats de Sendero, que encara que en un primer moment va donar suport a la seva creació després els va considerar "matalassos del sistema" en no poder integrar-los a la seva estratègia. L'amenaça i l'assassinat

dels líders populars s'han convertit en un fet quotidià entre els que refusen l'extorsió terrorista.

Alguns dirigents, com María Elena Moyano, no es van fer enrera. Aquesta dona va anar al capdavant d'una manifestació de protesta contra l'extorsió senderista. I Sendero va donar una "lliçó" per donar un exemple de la seva "implacable lògica" i assassinà una de les dirigents més actives de l'organització peruana, coneguda com a "Madre Coraje". María Elena s'ha afegit a les dotzenes de dirigents que, tan sols de començament d'any ençà, han estat víctimes de l'estratègia senderista.

Però d'altres persones continuen treballant des de l'ull de l'huracà -Els pobles joves de Lima- per construir el futur de Perú. L'hispano-peruà Michel Azcueta n'és un d'ells. Aquest home, ex-alcalde de Villa el Salvador i actual regidor de Lima, és perseguit per Sendero Luminoso. La seva sentència de mort l'ha dictat un "tribunal" format per reus d'aquest grup des del penal de Canto Grande a Lima.

TESTIMONI D'UNA DIRIGENT POPULAR DEL BARRI DEL AGUSTINO DE LIMA

"PASSI EL QUE PASSI, CONTINUAREM LLUITANT PER LA VIDA DELS NOSTRES FILLS"

"Aquí ens coneixem tots. I sempre recomanem saber amb qui parlem. I així, un dia, farà uns tres mesos, arribà a casa meua un jove. Començà a parlar de coses. Primer molt distès però després començà a dir coses que ja no m'agradaven tant... I acabà dient: vostès els dels "menjadors" són assistencialistes, el coixí del govern, i estan confonent al poble. Aleshores li vaig dir, "Què et passa?. Per què dius això?. Una cosa és l'assistencialisme i l'altra és l'assistència. Assistència és el que donem nosaltres, i que hauria de donar el govern...". Vem discutir molt. A la fi, em preguntà si jo tenia algun problema per a dialogar amb "ells". I jo vaig respondre que no. Que no tenia cap problema. El noi era de Sendero.

Però a una altra companya la van trucar i li van dir que s'apartés dels "menjadors", que deixés de ser el coixí del govern i que aquella era l'última advertència. Un dia aquesta companya s'endarrerà a una reunió que teníem i ja estàvem patint per ella. Desobte, sonà el telèfon i la companya, molt espantada, ens va dir que un cotxe verd l'estava seguint. Li vam dir

El cas d'Azcuetat és exemplar. No té intenció de deixar el Perú, encara que ho pot fer. Vol estar al costat dels seus en la lluita contra la fam, la intolerància i la por.

"Al Perú -diu Azcueta- fa 11 anys que hi viu la violència, amb un saldo de 26.000 morts. I d'aquests, la major part són camperols, obrers, dirigents veïnals... I, a més, hem d'afegir més d'un miler d'alcaldes i regidors assassinats per Sendero Luminoso."

Entre el terror de Sendero, el dels militars i el desastre econòmic apareix l'organització popular. Són els mateixos camperols, els mateixos obrers, els veïns ens qui s'organitzen per afrontar els seus problemes.

Així ho corrobora Azcueta: *"L'únic que fa que Perú funcioni és la immensa xarxa d'organitzacions populars."* I Sendero Luminoso no mostra que estigui disposat a donar una treva a aquestes organitzacions.

INTERMÓN. Servei de notícies.
Roger de Llúria, 15
08010 Barcelona

que agafés un taxi i es vingués cap aquí. I, així era, quan va arribar, tot just al darrera venia un cotxe verd sense plaques. En aquella reunió vam ser, aleshores, molt conscients que totes érem una i que ningú no ens esporuguirà. I d'ençà, que ens sentim més unides.

Sendero és l'amenaça. I ja s'ha infiltrat en moltes de les nostres organitzacions. Especialment, a les més joves. Vam rebre una carta criticant el nostre treball alhora que es feia una amenaça. Però nosaltres hem decidit que continuarem lluitant, passi el que passi, per la vida dels nostres fills. El que necessitem ara és conèixer com es mou i com són els de Sendero, per a poder-los reconèixer i anar-los expulsant de les nostres organitzacions.

Però el nostre problema és doble. Perquè, d'una part hem d'enfrontar-nos al terrorisme de Sendero Luminoso i, d'una altra, al terrorisme d'Estat. Perquè des del moment que no hi ha aliments, que no hi ha feina, que se'ns reprimeix... això és un terrorisme obert".

VIATGE AL KURDISTAN (3)

Passem l'últim control de la policia turca, sense cap problema: ells ens tamponen els passaports i nosaltres tenim molta cura en no dir cap de les poques paraules kurdes que coneixem, ni gràcies, ni bon dia, ni res. Tot en turc.

En canvi, al cap de pocs metres, just a l'altra banda del pont, en el primer control del peshmergas kurds, tot és completament diferent: a l'amic Sait li ha canviat la cara i s'ha posat a cantar, mentre aquells guerrillers -que tenen un aire com els milicians anarquistes de la Barcelona de l'any 37- surten de darrera els sacs terrers, ens miren als ulls i ens donen la benvinguda.

Ens refresquem una mica en el riu Tigris i després anem a casa d'uns amics de l'Abdullah, en el poble Zacko, el primer del Kurdistan iraquià. Només hi ha dones i criatures, que desseguida ens ofereixen fruita i un te. Després arriben els homes, deixen les armes a terra, al seu costat, i ens expliquen els últims bombardeigs, en la regió de Durji, a sis o set hores de distància d'aquí, on conflueixen les fronteres d'Iran, Irak i Turquia. L'aviació turca està arrasant literalment aquelles muntanyes, que sospiten plenes de guerrillers kurds-comunistes del PKK. Però sembla que amb poc èxit, perquè la guerrilla, amb els seus modestos mitjans, ha aconseguit derribar un Phantom!

Posteriorment, el "Turkish Daily News" (15), -diari especialment publicat en anglès, per desinformar i confondre els estrangers pesents en cada moment a Turquia- en fer-se ressò de la propaganda militarista que destil·laven les declaracions del General Tolón, de l'Estat Major turc, no podia deixar de reconèixer que, almenys, quinze persones havien resultat mortes i altres trenta ferides, per efecte de les bombes llençades sobre els poblets kurds de Begova i Khayre Zonk, a la província de Sherwan, tocant la frontera iraniana.

En sortir de casa dels amics, anem a berenar al costat d'una cataracta molt maca, que procedeix d'un dels manantials que alimenten el Tigris. Allà coincidim amb diverses famílies kurdes, que ens conviden a tastar el seu menjar. Alguns estan vivint a Bagdad. Hi ha una senyora d'uns seixanta anys, que en un moment ens explica quants fills ha tingut, quants n'hi queden vius, quants estan a la guerrilla i quants no. Intercanviem adreces i fotografies.

Abans que es faci fosc, encara tenim temps de visitar un camp de refugiats, dels molts que es varen haver d'establir, per acollir als 500.000.- kurds -xifra reconeguda oficialment (16)- que després de la Guerra del Golf varen haver de fugir en direcció a Turquia.

Immediatament ens treuen estores, per poder seure davant d'una tenda de campanya, on hi viu una parella de mestres kurds, carregats de criatures, originaris de Mosul, on tenien la casa i treballaven, però ara ho han perdut tot i no saben què faran en un futur. De moment ell treballa en els magatzems de les Nacions Unides, que distribueixen l'ajuda humanitària. I tots sospiren perquè un dia caigui Saddam, i puguin tornar a viure a Mosul, uns cent kilòmetres més al sud en la mateixa carretera de Bagdad...

Aquesta nit decidim quedar-nos a dormir en el Kurdistan Lliure, encara que tenim contractada i pagada l'habitació a l'hotel de l'aire acondicionat, de Gzire, o precisament per això. I algú comenta que aquest nit els policies turcs es quedaran amb les ganes de veure'ns tornar, allà, a l'hotel.

De manera que anem cap a Dahûk, a uns 50.- km en la direcció de Bagdad, ciutat ja d'unes certes proporcions, controlada i administrada pels peshmergas. Pel camí, veiem molta gent

que salta i balla al costat de la carretera. Ens aturem i ens expliquen que es tracta d'un casament. Ens conviden a te, ens presenten al nuvi -la núvia no-. Toquen les trompetes i ens conviden a ballar amb ells. Pràcticament tots els homes van armats. I mentre ballem, al més gran de nosaltres li posen el turbant al cap i la pistola a la cintura, en senyal d'amistat. Així i agafats de les mans en llargues files, ballem fins que ens cansem i agafem altra vegada els cobres fins a Dahûk.

Mentre sopem comentem que a tots ens ha cridat desagradablement l'atenció, el tracte que en la festa donaven als nens petits. Hi havia un home amb una mena de tralla que, de tant en tant, a més de picar contra terra, fins i tot en tocava algun, per impedir que molestessin els qui ballaven.

Des d'aquesta ciutat s'agafa un canal de la TV síria. La veiem una mica i anem al llit. Es trist, fa una mica de pena, fins i tot, veure com els mitjans de comunicació oficials d'aquests països, s'esforcen en imitar Occident -i més especialment els americans- en la programació, en la publicitat, en tot...

8-8-91.- Gzire - Dahûk.-

En llevar-nos comprovem que tots hem dormit en un llit, excepte el periodista, l'Abdullah, que ha dormit a terra, perquè es va adonar que no n'hi havia per a tothom, es va quedar escrivint i després es va tombar a terra. Ens torna a impressionar l'esforç d'aquesta gent, la manera com ens ajuden i acullen. En aquest petit hotel només ens han deixat pagar el sopar. Per dormir no hem pagat res. I ara recordo que ahir, en posar benzina a l'estació de servei custodiada pels peshmergas, nosaltres no vàrem pagar res. Va pagar el Sait, amb bitllets de banc de l'Irak. Va dir que de tan barata com és, no val la

pena ni parlar-ne. Cert que és barata aquí, però no per això deixa de semblar-nos que són extremadament generosos amb nosaltres.

Mentre esmorzem veiem passar les patrulles de peshmergas; alguns amb les llençadores de míssils portàtils a l'esquena. Ens tornem a banyar en el Tigris i fem un passeig amb els cotxes, per tota la zona. Trobem un avi molt gran, que va acompanyat del seu nét, de 11 o 12 anys, amb el kalashnikov -tan gran com ell- penjat a l'esquena. I un cotxe carregat de peshmergas, amb metralleres, llençadores de míssils i tota mena de municions. Ens aturem, ens saludem, ens mostren el seu armament...

Veiem moltes instal·lacions militars abandonades. Són de l'exèrcit iraquí, que es va retirar de la zona precipitadament.

De sobte, una gran muralla, molt llarg, que va resseguint la carretera. De lluny veiem una

bandera i un grup d'homes uniformats. L'uniforme no és peshmerga. No són peshmergas. I la bandera és iraquiana. Ens alarmem una mica però no passa res. Baixem del cotxe, els saludem. Els soldats del Saddam quan venia per la regió i ens diuen que ja n'hi ha prou. Que fotem el camp. I no ens ho varem fer repetir dues vegades, sobretot perquè els nostres amics kurds també ens estaven fent senyals perquè marxéssim.

Quan passem per davant d'edificis en runes, ens expliquen que són el resultat dels últims bombardeigs que va ordenar en Sadda, després de la guerra, com a represàlia per la insurrecció kurda. Nosaltres rumiem: ara bombardegen els turcs i abans ho feien els iraquians. I sempre contra els kurds. I pensem en la part de responsabilitat, de complicitat, que ens correspon en totes aquestes desgràcies, perquè precisament aquests dies, la premsa de Madrid i de Barcelona publica (16) que l'Estat Espanyol

ha exportat a l'Irak material bèl·lic per valor de 30.000.- milions de pessetes, entre 1980 i 1988. D'un total de 39.- trameses d'armes des de Santander i Barcelona, 38.- tenien el seu origen en l'empresa "Explosivos Rio Tinto, Explosivos de Burgos, Metalúrgica de Extrusiones y International Technology", totes elles amb seu a la ciutat de Burgos.

D'altra banda, la firma espanyola GRECSA ha construït a Irak, entre 1980 i 1988, al voltant de 150 búnkers i unes 50 plataformes per a radars. Els màxims responsables del projecte eren militars espanyols de diferent graduació.

Francesc Arnau
(Continuarà)

EL MOC L'ICOM I LA IRG

Quins són els àmbits internacionals on participa el MOC-CATALUNYA? Bàsicament l'ICOM (Trobada Internacional d'Objectors de Consciència) i l'assemblea anual de la IRG (Internacional de Resistents a la Guerra).

L'ICOM es fa normalment el més de juliol i dura uns quatre dies. Les darreres edicions han estat Viena(90) i Budapest(91). La propera serà els dies 10 al 15 de juliol a La Cuna de Larzac (Estat Francès), el MOC francès s'encarrega de la infraestructura i el MOC-Catalunya de la preparació de l'Agenda-Ordre del dia i la dinamització.

Aquesta trobada té un caràcter informal i el seu interès principal està en propiciar un marc on trobar-se diferents col·lectius d'arreu del món (majoritàriament europeus, no ens enganyem) per canviar impressions, fer contactes i també analitzar la situació de l'Objecció de Consciència a d'altres llocs. A més, sempre que sembla oportú i s'arriba al consens, es poden decidir accions concretes, prendre resolucions o debatre temes i posicionaments més o menys polítics.

Cal ser conscients que en aquesta trobada hi ha diferents grups i no tots es defineixen com antimilitaristes, i molt menys rebutgen la realització de la Prestació Social Substitutòria del Servei Militar. Actualment el debat més interessant que es planteja a l'ICOM és el qüestionament per part de diferents grups de les campanyes per a millorar les lleis d'objecció vigents o la prestació social substitutòria que els hi apliquen, per causa de l'estancament que s'ha produït en el nombre d'objectors (no sempre i no és fonamental) i del treball per La Pau, la desmilitarització i la concienciació social que provoca l'objecció legal.

El fet és que als llocs a on s'han iniciat campanyes més ambicioses, que superen les demandes tradicionals dels moviments d'objecció, han propiciat el crear un estat d'opinió molt més crític i ampli que la "normalització" del fet de l'objecció de consciència al SM, incloent el compliment de la PSS. Així tenim la reactivació de grups que darrerament no tenien gaire activitat, degut al debat obert per objectors que han optat per negar-se a fer la PSS, declarant-se insubmisos. Entre d'altres hi ha grups de l'Estat Francès, Alemanya, Àustria, etc.

El cas finlandès fora paradigmàtic de l'evolució cap a postures més clarament rupturistes amb la línia "legalista", buscant la interacció de dues campanyes: la insubmissió i l'objecció legal, que creix a mida que augmenta el debat forçat per la Insubmissió (No us recorda res?). Un altre cas és el suís, que amb la campanya Per Una Suïssa Sense Exèrcit han provocat un debat força important al voltant del militarisme, cosa que no sempre ha passat amb la demanda de l'estatut d'objector.

La Internacional de Resistents a la Guerra (IRG) és una entitat legalitzada, amb l'estatus d'Organització Consultiva de les Nacions Unides, a la que es poden adherir persones i col·lectius que acceptin com a propi el següent text: "La guerra és un crim contra la Humanitat i lluitaré, amb tots els mitjans al meu abast, contra les causes que les provoquen".

L'organització és una mica complexa, però es pot dir que el funcionament diari corre a càrrec de l'"Staff" permanent a Londres. A més hi ha assemblees anuals i les Trienals, que es diferencien de les anteriors per ser el moment de proposar certs canvis dels càrrecs i renovar-se (o no) el consell. A més existeix el "chairman", que té una funció més formal que real.

Els debats són més formals i els grups són pacifistes, antimilitaristes o grups d'Objecció de tot el Món. Es fan grups de treball per analitzar la situació a diferents llocs o sobre temàtiques concretes.

La IRG és l'editora de la revista mensual "PEACE NEWS" (en anglès), que arriba al Casal de la Pau de Barcelona, recollint informacions de tot el món adreçades pels grups. També publiquen cada any la llista dels presos de consciència, a la que s'inclouen els insubmisos.

El MOC-CATALUNYA és secció de la IRG, així com el MOC-EUSKAL HERRIA i el MOC-MADRID (com Estat Espanyol).

Nosaltres participem a l'ICOM i hem impulsat tots aquets debats, però... podem parlar realment de MOC-Catalunya? En aquest àmbit de treball es pot comprovar fàcilment que és gent de MOC-Barcelona la que, com a mínim fins ara, ha fet el seguiment d'aquests temes. A més la informació del que han estat els ICOM i IRG, així com les propostes que aportem, no arriben a la resta de grups de Catalunya, caldrà veure si és per manca d'interès dels altres grups o per no fer accessible aquesta informació.

Pensem que per la nostra part es pot millorar bastant, fent un esforç més gran de difusió, fent arribar la informació a tothom de manera fluida, implicant a gent que no estigui al MOC-Barcelona en el treball internacional i els que ja hi estem, fer més articles i reportatges per publicar, per mantenir millor informat tothom de totes les tasques que es fan o que s'haurien de fer.

MOC-Barcelona
Equip Internacional

OBJECTORS DE CONCIÈNCIA I NACIONALISME

El text que reproduïm a continuació és la resolució aprovada a l'ICOM (Trobada Internacional d'Objectors de Consciència) l'estiu de 1991, a Budapest, presentada pel MOC-Euzkadi i el MOC-Catalunya.

Cal tenir present que es tracta d'una primera aproximació al tema, donat que era el primer comp que es tractava el nacionalisme a una trobada d'aquest tipus i que la paraula nacionalisme en si mateixa té unes connotacions molt diferents per la gent de la República Federal Alemanya, els austríacs, o els belgues, que per a nosaltres.

Us anticipem que el MOC-Euzkadi i MOC-Catalunya tenen previst promoure que un dels grups de treball del proper ICOM (aquesta vegada a CUN DU LARZAC, Estat Francès) aprofundeixi sobre aquest tema i arribi a conclusions més interessants.

En primer lloc volem deixar clar que aquest grup de treball només fa referència als països/estats on existeixen conflictes nacionals o lluites d'alliberament contra estructures estatals opressives (EuskalHerria, Catalunya, Slovēnia, Repúbliques Bàltiques,...)

El nacionalisme ha estat un punt tradicionalment criticat per la seva estreta relació amb el militarisme. De tots és conegut el paper dels exèrcits en l'organització i construcció d'estats, ignorant les comunitats socials i culturals on es suposa que es basen.

Generalment la crítica de l'antimilitarisme al nacionalisme s'ha limitat a establir la relació entre nacionalisme, violència i militarisme, i rebutja la totalitat d'aquests, sense matitzacions.

De tota manera, la nostra pràctica diària de treball per la Pau dintre de conflictes nacionals ens ha obligat a anar més endavant, superant aquest rebuig. No podem ignorar el conflicte, ens hem d'involucrar en ell.

Partint de la base que existeixen molts tipus de nacionalismes, tants com nacions (ethno), que s'han desenvolupat al llarg de la història i que vivim en societats que demanen autogovern sense ser ateses per l'estat o l'exèrcit, provarem d'aportar alguns punts al tema que es tracta:

- La consciència de ser una nació (ethno) i la seva expressió política com a nacionalisme no necessàriament crea violència i militarisme. Podem observar generalment una certa inèrcia a

considerar la violència com una part intrínseca del nacionalisme. Sigui com sigui, el nacionalisme per si mateix és l'expressió d'una nació (ethno) oprimida i és de lògica deduir que el conflicte és causat pel poder opressor i no a l'inversa.

- La solució dels problemes i conflictes nacionals (ethno) s'ha de basar en un plantejament democràtic del problema, preguntant-nos primer què és el que la gent vol, i després aplicar el principi d'autodeterminació.

- Les aspiracions nacionals (ethno) estan qüestionant la legitimitat de l'estat. Provoquen processos polítics amb un gran grau de participació directa, creant un context polític que pot ser beneficiós per als moviments d'objecció i el treball antimilitarista en general. Si els moviments pacifistes volen beneficiar-se d'aquests processos i incidir en la forma de resoldre els conflictes és necessari que s'involucrin en el seu desenvolupament.

- Cal desmilitaritzar aquests projectes emergents de construccions nacionals

(ethnos) i crear el debat de la desmilitarització i autodeterminació com processos paral·lels i complementaris; i no només perquè nosaltres, com antimilitaristes que som, volem treballar i realitzar els nostres projectes sense la submissió d'una nació (ethno) per una altra. Una estratègia no-violenta per l'alliberament pot ser la més efectiva per aquelles nacions (ethno) que lluiten per la seva autodeterminació.

- Cal diferenciar els estats nacionalistes de les ethno-comunitats autodeterminades.

No hem de témer res de les ethno-autodeterminacions si porten inherents la no-opressió interna i un alliberament social orientat cap a una societat sense explotació i sense autoritarisme.

Objectors de Consciència i Nacionalisme.

Budapest, juny de 1991

Introducció i traducció: Equip Internacional, MOC-Catalunya

IV Congrés Català d'educació per la Pau, el Desenvolupament i els Drets Humans.

El cap de setmana 13, 14 i 15 de març de 1992, es va celebrar a Barcelona el IV Congrés Català d'educació per la pau, el desenvolupament i els drets humans. Aquestes són les conclusions que se'n van treure.

Tot i que fou un cap de setmana impregnat pel clima creat al voltant de les eleccions, en cap moment fou això motiu perquè es donés abstenció a la convocatòria, que tractava el tema dels valors, actituds i dinàmica educativa.

Durant el congrés no es varen extreure conclusions formals, però, una vegada acabat, sí que es van recollir els aspectes més significatius que sorgiren de la dinàmica generada. D'entre aquests aspectes resaltem:

- Els educadors manifestem un gran interès per la qüestió dels valors i les actituds a l'educació. Som cada vegada més conscients que els valors incideixen en les actituds educatives i que aquests generen un tipus determinat de dinàmica educativa.

- Els valors no es poden imposar ni transmetre per via merament teòrica, cal vivenciar-los per mitjà d'experiències significatives.

- No és que existeixi una manca de valors sinó que, en tot cas, predominen uns valors que es potencien i difonen més per interessos, no sempre a favor i en defensa de la persona i de la seva dignitat individual i col·lectiva.

- Els programes, els horaris, el nombre d'alumnes per aula poden influir en la dinàmica educativa, però no fins al punt de poder justificar la defensa d'uns valors contraris al dret, el desenvolupament integral i harmònic dels infants.

- La Reforma Educativa (LOGSE) tindrà sentit i raó de ser en la mesura en què es faciliti que els mestres puguin sentir-se implicats en els canvis que cal fer a les actituds, valors i dinàmiques a potenciar.

- L'educació en valors, la formació ètica, i l'educació per la pau i els drets humans, són plantejaments que no poden restar

aïllats en un espai escolar, extraescolar i paraescolar. Es necessari que impregnin tot el fet educatiu, totes i cadascuna de les persones que eduquen, com també els continguts i recursos didàctics que s'utilitzin. De tota manera, alguns participants assenyalaren la conveniència de reforçar-ho amb espais i temps específics.

- S'ha plantejat la necessitat d'ampliar molt més l'àmbit i l'acció en l'educació per la pau i els drets humans. No podem declinar a la institució escolar tota la responsabilitat d'educar per la pau. Cal obrir noves vies en altres àmbits institucionals i socials.

- En la mesura que els infants i joves se senten implicats en el que fan, aporten molt més de si mateixos i de les seves possibilitats.

- La sensibilitat i la responsabilitat social només es pot aconseguir apropant els infants i els joves a les diferents realitats socials que configuren el món del qual formem part.

- Es constata un interès molt gran i una gran sensibilitat dels educadors per l'educació ambiental. Es van donar diferents experiències, de recuperació de paper, defensa de natura, reciclatge de deixalles, etc.

- Es va constatar el gran descobriment per a molts dels assistents de l'experiència de jocs cooperatius, de simulació i de rol com a interessants recursos educatius.

- En un món on domina el soroll es va poder constatar per mitjà de la música el gran espai que cal recuperar: el silenci. Silenci entès com a escolta interior i com a via de comunicació i de sensibilització -mai d'opressió- en tota dinàmica educativa.

- Sembla que la reforma educativa (LOGSE) dona possibilitats de treballar valors i actituds en el context de l'educació per la pau. Encara que molts professionals mostren cert escepticisme o manca de confiança a l'hora de posar-ho a la pràctica.

HASAÑAS BÉLICAS 2

RESUMEN DE LO PUBLICADO:

MIENTRAS DIRK DECIDE HACERSE OBJECTOR, PERDIENDO POR ELLO EL APRECIO DE NANCY, SU NOVIA...

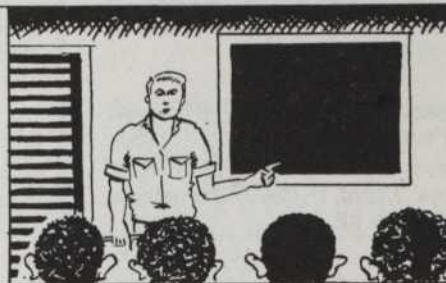
... SU AMIGO CLARK, PILOTO DE UN F-18, ES ABATIDO EN COMBATE, CONSIGUIENDO SALVAR LA VIDA, AL LANZARSE EN PARACAÍDAS

UNA VEZ EN TIERRA, CREYENDO ESTAR EN TERRITORIO ENEMIGO, CLARK SE ARRASTRA DESORIENTADO EN BUSCA DE AYUDA...

NO LEJOS DE ALLÍ, UN COOPERANTE OCCIDENTAL ENSEÑA ALGEBRA A UN GRUPO DE NATIVOS EN UNA PERDIDA ESCUELA RURAL...

ESE HOMBRE ES NUESTRO AMIGO DIRK, QUIEN, COMO INSUMISO DEL MOC DEBIO HUIR DEL PAÍS AL DECLARARSE LA GUERRA...

A-AYUDA!

CLARK, AMIGO!

CLARK RELATA A DIRK SU EPOPEYA Y LE CONFÍA ADEMÁS SU DECEPCIÓN ANTE LA VIDA MILITAR...

... TE COMPRENDO, AMIGO, PERO AHORA DEBEMOS PARTIR HACIA ZANZIBAR, PUES LAS TROPAS INFIELES DE BERRUECOS AVANZAN HACIA AQUÍ, Y DE LO CONTRARIO, NO TARDARÍAN EN LLEGAR Y APRESARNOS...

DE MADRUGADA, EMPRENDEMOS CAMINO HACIA LA FRONTERA DEL MÍTICO REINO DE ZANZIBAR...

AHÍ VAN UNOS IMPERIALISTAS VAMOS A ACABAR CON ELLOS!

¡CUIDADO, DIRK!

COGE EL ARMA Y DISPARA, DIRK!

DURANTE UNOS ETERNOS SEGUNDOS, SUS FIRMES CONVICCIONES DE PACIFISMO Y NO VIOLENCIA SE CRUZAN CONFUSAMENTE EN SU CABEZA. DIRK NO SABE QUE HACER...

DISPARA, DIRK, POR EL AMOR DE DIOS!

DISPARARÁ DIRK AL FIN, PARA SALVAR LA VIDA DE SU AMIGO?

SALDRÁ PRONTO EL REGLAMENTO DE LA PSS?

HABRÁ AMNISTIA, AL MENOS PARA LOS YAYOS?

CONTINUARÁ

AGENDA

28 juny: Exposició de cartells "Història del Moviment Pacifista, Ecologista i reivindicatiu". De 11 a 14 al Parc de l'Espanya Industrial (Barcelona). Col·lectiu per la Pau de Sants (Tfn. 93-3311007)

10-15 juliol: Trobada Internacional d'Objectors de Consciència (ICOM). A Cun de Larzac, Larzac, Occitània (França). La coordinació la porta el MOC de Barcelona, equip Internacional. c/ Cervantes, 2, pral, 1^a. 08002 Barcelona. Tfn: 93-318.39.94.

19-24 juliol: Consell de la WRI-IRG 1992. Manhattan College. N.Y. USA. Informació: MOC-Catalunya-IRG, c/ Cervantes, 2, pral, 1^a. 08002 Barcelona. Tfn: 93-318.39.94.

24 juliol-1 agost: Camp Internacional per la pau, la natura i el desenvolupament. Aksakovo, prop de Moscou. Bld 2, Socolnicheski, Val 6, Moskva 107113, Rússia. (Tfn: +7 095 269 1321; FAX 269 0929)

11-15 setembre. III Marxa Antimilitarista en Bicicleta Figueres-Barcelona. Coincidirà amb l'Eurotour 92. Contacte: c/ Cervantes, 2, pral, 1^a. 08002 Barcelona. Tfn: 93-318.39.94

22 agost-18 setembre: Eurotour 92. En bicicleta de Berna i Ginebra fins a Barcelona. Eurotour, 193 avenue de la Chasse, 1040 Bruxelles. (FAX +32 2 465 4474). L'Eurotour i la III Marxa per la Insubmissió.

1-7 agost: Camp Internacional d'Entrenament per la No-violència, "de Expeditie". Schimmelpenninckade 30, 3813 AE Amersfoort, Netherlands. (Tfn: +31 33 753001)

14-23 agost: XXIV Edició de la Universitat Catalana d'Estiu a Prada (Conflent). Aquest any inclourà un curs de quatre dies sobre antimilitarisme. Informació: Gran Via de les Corts Catalanes 600, 3r, 2^a. 08007 Barcelona. (Tfn: 93-3172411).

15 setembre: Inauguració Exposició d'art antimilitarista **ANTIMILITART**. Sala Cartoon. Carrer Provença (Balmes-Granados) Barcelona. Informació: Casal de la Pau, Cervantes 2, pral-1. 08002 Barcelona. Tfn: 93-3183994

20-24 juliol. IX Edició de la Universitat Internacional de la Pau de Sant Cugat del Vallès.

PROGRAMA

Seminaris:

1. Qüestions de defensa: **"UNA DEFENSA PER EUROPA?"**. Coordinador: Arcadi Oliveres. Dies 20 i 21 de juliol.

2. Qüestions pròpies: **"UNA NOVA CONVIVÈNCIA HISPÀNICA"**. Coordinador: Federic Roda. Dia 22 de juliol.

3. Qüestions d'Educació per la Pau: **"PRINCIPIS I TÈCNiques DE LA MEDIACIÓ"**. Coordinadores: Carme Romia i Montserrat Viza. Dies 23 i 24 de juliol.

Sessions Informatives:

1. Dia 21. **"XARXES DE FORMACIÓ RECÍPROCA"**. Josep de Delàs.

2. Dia 22. **"EDUCAR EN LA PAU DES DE LA MÚSICA"**. Carme Talleda.

Secretaria General. c/Vallès, 61-63, entl. 6^a. 08190 Sant Cugat del Vallès. (Tfn: 93-6751128 93-4175385. fax: 93-4340027)

29 setembre: Darer dia per trametre originals per a ser publicats al MOCADOR 22.

2 octubre: Acte de concessió del "Memorial per la Pau Josep Vidal i Llecha". 1/4 de 9 del vespre al Centre de Lectura de Reus. (Informació: Tfn. 977-212303)

17-18 octubre: Assemblea Intercomarcal del Moviment d'Objecció de Consciència (MOC). Anoia. Informació: MOC-Anoia i Casal de la Pau, Cervantes, 2, pral.1. 08002 Barcelona.

5-8 novembre: Quarta Conferència Internacional sobre Objecció Fiscal, Bruseles. VRAK, van Elewijnstraet 35, 1050 Bruseles. (Tfn: +32 2 648 7683; fax: 640 0774)

25 novembre-1 desembre: Quarta Trobada de Dones de la Internacional de Resistents a la Guerra (WRI). "Dones superant la violència". Bangkok, Tailàndia. WRI, 55 Dawes st, London SE17 1EL.

1 desembre: Diada Internacional del Pres per la Pau.

Nota: Podeu fer-nos arribar convocatòries i anuncis per a aquesta secció abans del 30 d'agost

19-21 març de 1993: Assemblea Intercomarcal del Moviment d'Objecció de Consciència. València. Informació: MOC-València i Casal de la Pau. Cervantes, 2, pral-2. 08002 Barcelona

14-23 agost

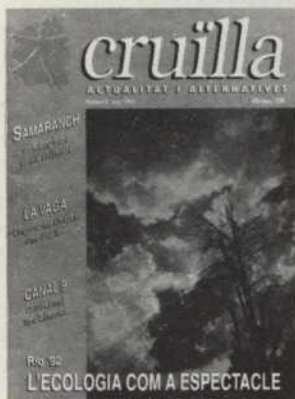
XXIV Universitat Catalana d'Estiu a Prada (Conflent)

Aquest any inclourà un curs de quatre dies sobre antimilitarisme.

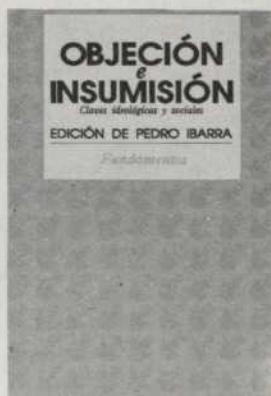
Informació: Gran Via de les Corts Catalanes 600, 3r, 2^a. 08007 Barcelona. (Tfn: 93-3172411).

LLIBRES

CRUÏLLA. Actualitat i Alternatives. Redacció: Arc del Mercat, 4. 08030 Barcelona. Tel: 93-3467979. Edita: ARC -Associació de Recursos per a la Comunicació-. 400 ptes. Per primer cop en aquesta secció fem referència a una revista. I l'ocasió s'ho mereix. Finalment **CRUÏLLA** ha sortit al carrer. De bon segur que molts de vosaltres heu anat seguint el procés fins l'aparició del primer número del mes de maig. I crec que hem de felicitar a l'equip que tira endavant el projecte per haver-se fet esperar tant... Independentment dels errors "tècnics" -compaginació i ortografia- excusats per ser un primer exemplar, s'endevina que hi ha fusta. Personalment vaig quedar gratament sorprès de l'ampli sumari que recollia molts aspectes massa vegades oblidats com el món pagès, per exemple. O la música tradicional. Però no tan sols el sumari és ampli pel que fa als temes sinó també per la manera de tractar-los: més enllà de les reflexions i cròniques habituals en la premsa "alternativa" hi trobem un treball d'investigació. Un aspecte que o bé per les limitacions o per falta de dedicació no sovintaja. Això tan sols ja delata que el projecte de **CRUÏLLA** no és una aventura sinó una iniciativa madurada i amb base que ha comportat aquesta llarga espera de la que em felicitava més amunt. Si és a fi de bé... Seria imperdonable que es perdés per una futilesa com el tema econòmic. Encara no us heu subscrit?

OBJECCIÓN E INSUMISIÓN. Claves Ideológicas y sociales. Diversos autors. 322 pàgines. Editorial Fundamentos. Quan faltava un parell de dies per tancar el número del **MOCADOR** que teniu a les mans va arribar un paquet amb el llibre que hauré de comentar sense haver llegit. La seva història comença en el treball sociològic realitzat al País Basc sobre el tema dels joves davant la mili i animat pel MOC-KEM Basc. D'allà en va sortir un llibre editat pel Govern Basc on es feia un recull de les dades estadístiques i una anàlisi sobre la història recent i la situació de l'objecció i la insubmissió. Aquell primer llibre -*Objetores, Insumisos. La juventud vasca ante la mili y el ejército*- va ser repartit generosament entre "interessats" i es va esgotar ràpidament, sense que arribés pràcticament a posar-se venda. La gent del MOC-KEM de Bilbao es va proposar reeditar-lo de nou i finalment, un any més tard, tenim el resultat. I molt millorat, per cert. S'ha aprofitat del primer llibre la part més ideològica i s'ha prescindit de l'explicació extensiva de l'estudi sociològic. El nou volum incorpora les xifres de l'objecció a l'estat espanyol; una anàlisi de la situació internacional amb un estudi detallat de la RF d'Alemanya; una reflexió sobre les perspectives de professionalització de les FF.AA. espanyoles; un capítol sobre l'alternativa antimilitarista i un seguit d'annexes. En fi, fins el moment no tenia notícia d'un treball tan extens i complet sobre el tema de l'objecció i la insubmissió des d'una perspectiva antimilitarista i, en concret, directament vinculat al MOC. Ja era hora.

La gent de Bilbao s'ha preocupat per aconseguir una distribució alternativa per grups a part de l'habitual per llibreries. En teoria representa que ha de ser de bon trobar. De totes formes si desespereu podeu recórrer a les redaccions del **MOCADOR**.

"DESARMAMENT I DESMILITARITZACIÓ". Vicenç Fisas Armengol. 156 pàgines. 650 ptes. Editorial Barcanova. Sèrie Justícia i Pau. Un dels problemes alhora d'introduir-se en "grans temes" -com pot ser l'antimilitarisme, l'ecologisme o el feminisme, per exemple- és poder disposar d'una bibliografia elemental. Per entendre'ns, un material lleuger de pes i lectura que no parteixi d'uns supòsits coneguts i que estigui mínimament actualitzada. Allò que anomenem un llibre de divulgació. S'agraeix, doncs, l'aparició d'un volum on els termes d'armamentisme, seguretat i defensa són qüestionats dels d'un punt de vista alternatiu. Sobre en Vicenç Fisas, l'autor, poca cosa a dir que no repeteixi el que s'ha dit en les diverses referències d'obres seves en **MOCADORS** anteriors.

Però, personalment, una de les descobertes que m'ha comportat el llibre es troba, precisament, fora del llibre mateix. En la darrera plana hi ha la relació de títols de la **Sèrie Justícia i Pau** editat per Barcanova. Tot un seguit de temes tractats a nivell divulgatiu com el que ens hem referit: "*La contaminació atmosfèrica*", "*Educació per la pau*", "*El mundialisme*", "*L'ecologisme*", "*El Quart Món*", "*Catalunya: una economia decadent?*" o "*Ètica i Justícia*" entre altres. Un material econòmic i en català, elements comunment incompatibles.

I MÉS LLIBRES

Ja tenim a sobre les Olimpíades. El 92 ha arribat per fi i s'ha deixat sentir amb tota la seva força no només per l'obertura dels nous cinturons a Barcelona, sinó per tota una sèrie de canvis infraestructurals, reconversions econòmiques i reordenacions dels centres de poder, les conseqüències dels quals estem patint ja tots i totes en forma de deteriorament mediambiental, encariment generalitzat del nivell de vida, retalls als pressupostos socials, alineació militar i política amb els EUA i els seus aliats, augment del control a tots nivells dels "súbdits" de l'Estat,..., i enduriment de la repressió brutal i oberta contra els dissidents del projecte 92 (recordem, per exemple, les intervencions policials a la inauguració de l'Expo, a la marxa contra AIREX 92 i durant la vaga general i mobilitzacions del 28 de maig).

Amb *El descubrimiento del 92. Expo, Olimpiadas...* La otra cara del espectáculo, el col·lectiu d'autors que han col·laborat amb **VIRUS editorial** s'han proposat analitzar les arrels històriques i els interessos econòmics i polítics que s'amaguen rader del projecte global 92 a l'Estat espanyol, fonamentat ideològicament en la mascarada del Vè Centenari del Descubrimiento d'Amèrica i simbolitzat a la pràctica pels tres aconteixements emblemàtics del 92 a l'Estat: l'Expo de Sevilla, les Olimpíades a Barcelona i el Madrid Capital Cultural.

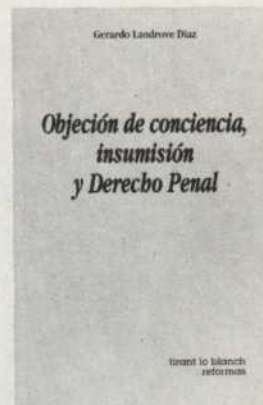
Partint dels aconteixements esmentats s'ha intentat estudiar quin és el model econòmic i polític que se'ns vol imposar amb la mirada posada al mercat únic europeu, quin és el rol adjudicat a l'Estat espanyol dintre de l'anomenat "nou ordre mundial" i com aquest model repercutirà sobre la nostra vida pública i privada.

Amb l'excusa de la "convergència amb Europa", s'està potenciant una competitivitat desenfrenada que portarà necessàriament a un augment de les desigualtats entre les regions riques i pobres, a la concentració encara major dels focus de poder, a nivell internacional i dins de la pròpia CEE i de cada Estat, i a un augment de les desigualtats entre les persones dins dels nuclis urbans i rurals.

De tot això i molt més en parla *El descubrimiento del 92*, llibre que no aspira a ser la veritat de res ni a donar la solució definitiva a res, però que sí que vol ser una eina de reflexió i debat, restant obert a les crítiques que considereu adients.

El llibre el podreu trobar al preu de 1300 pts. al Casal de la Pau, a Barcelona, o a El Lokal/VIRUS editorial, C/de la Cera 1 bis, 08001 Barcelona, T. 3183994. El descompte per a grups o col·lectius és del 30%.

OBJECCIÓN DE CONCIENCIA, INSUMISIÓN Y DERECHO PENAL. Gerardo Landrove Díaz. 237 pàgines. Editorial Tirant lo Blanch. Col. Reformas. València, 1992. En aquest llibre s'aborda la crònica de la intransigència oficial contra l'objecció de consciència, que no aconsegueix res més que justificar, encara més, la desobediència civil dels insubmisos. La lectura del llibre és recomanable només per a aquest fet, però tenint en compte que l'autor és un catedràtic de dret penal de la Universitat de Múrcia el llibre es fa més interessant.

Els antimilitaristes ja fa temps que posem en dubte la credibilitat de les decisions del Tribunal Constitucional i de les lleis que regulen l'objecció, però que un professional del dret també posi en dubte les lleis i les sentències ja són figures d'un altre paner.

La visió panoràmica que fa l'autor de la insubmissió i el repàs a la normativa repressiva arbitrada per les lleis espanyoles són les principals aportacions d'aquest llibre. Un llibre que haurien de tenir sobre la taula tots els fiscals i jutges.

El podeu comprar al MOC-País Valencià. Carrer Baix, 8, 46003-València.

ASSEMBLEA ANTIMILITARISTA DEL GARRAF

A partir de diverses reunions va néixer, a finals de novembre de l'any passat, l'Assemblea Antimilitarista del Garraf. Som un grup de gent de procedència diversa però amb el denominador comú de l'antimilitarisme i la no-violència. En el moment actual mancava a la nostra comarca un grup que donés resposta a la presència del militarisme en la nostra societat. A part d'algun intent fallit d'associació i si excolem així mateix l'Assemblea de suport a en Sergi Sol, insumís de Sant Pere de Ribes, no s'havia produït encara cap estructura organitzativa que pretengués enfrontar-se a una sèrie de problemes que planteja la informació pro-bèl·lica que ens envolta constantment.

QUÈ ÉS L'ASSEMBLEA ANTIMILITARISTA DEL GARRAF?

En primer lloc som una assemblea i per tant oberts a qualsevol persona que a títol individual hi vulgui participar; a més totes les decisions es prenen per consens després de discussions en reunions més o menys periòdiques.

En segon lloc som antimilitaristes contraris a l'estructura militar que es vol imposar a la societat i a les idees que desprenen un caire violent i destructor de la solidaritat i la pau.

En tercer lloc som del Garraf, perquè és el nostre àmbit de treball bàsic i quotidià, però sempre oberts a la resta de comarques, on funcionin altres grups, i també oberts a qualsevol altre organització de qualsevol lloc que coincideixi amb els nostres plantejaments.

QUINS SÓN ELS NOSTRES OBJECTIUS?

Volem fomentar els valors contraris al militarisme: la pau, la solidaritat... començant des de la base, des de les escoles. Així intentarem portar xerrades i diferent material audiovisual als diferents centres d'ensenyament de la comarca. El futur de la pau i la constant propaganda bèl·lica que rep la gent més jove, així ens fa actuar.

També volem ser una font d'informació alternativa a l'oficial, alternativa a la que només planteja servei militar o prestació social substitutòria (PSS). Volem dir a la gent jove que també hi ha el camí de la Insubmissió, entre d'altres.

Una altra feina, ja més d'enfrontament a les estructures militars estatals, és la de donar suport a tots aquells que es declaren insubmissos, tant al servei militar com a la PSS, mitjançant mobilitzacions, recerca d'advocats per a la defensa, recollida de signatures... Així mateix informar aquelles persones que vulguin fer objecció fiscal o altres formes de lluita contra aquestes estructures militars.

Finalment, l'inici de campanyes més específiques de la nostra comarca o d'altres de coordinades a nivell del nostre país, com són la campanya a favor de les joguines no-bèl·liques, no-sexistes, no-sofisticades i que afavoreixin la cooperació i no pas la competició, la de denúncia i boicot a la fira aeronàutica AIREX'92 que han muntat a Reus (tot fa pensar que al darrera s'amaga una fira de comerç d'armes de "saldo" de la ex-URSS o d'altres països), i el treball específic a l'àmbit de l'educació per la Pau, per entendre que és la tasca fonamental de tots aquells que aposten per una societat a la que es renuncii a la resolució violenta del conflicte.

PRIMERES ACCIONS

La primera tasca que vam assumir, va ser l'organització de l'Assemblea d'Insubmissos feta a CANPERA, a Ribes i després ens vam presentar a l'opinió pública de la Comarca mitjançant un acte fet a l'abril d'aquest any a Vilanova i la Geltrú.

A nivell de la nostra comarca ja tenim pensades, i algunes fins i tot engegades, diverses accions que responen a problemes que la presència militar ocasiona.

Tenim en primer lloc un camp de tir i maniobres de l'Exèrcit, en ple Massís del Garraf, amb la conseqüent amenaça que suposa per l'equilibri de l'ecosistema i la militarització de la comarca que implica. Es per això que tenim intenció de treballar de forma conjunta amb tots els grups ecologistes i d'altres que es vulguin apuntar, per aconseguir que aquesta zona, que és la de més alt valor ecològic de la comarca, quedi lliure de "l'acció benèfica que els camps militars tenen sobre els ecosistemes". Ara per ara, aquests "beneficis" han estat:

Varis incendis provocats per les pràctiques de tir, cremant part de la zona de sotabosc.

- Contaminació acústica i col·locació de

tanques que dificulten el lliure desenvolupament de les espècies animals.

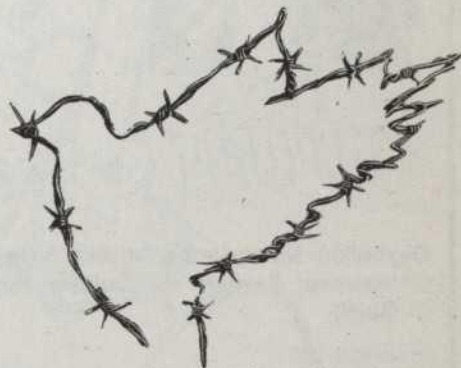
- Impossibilitat de gaudir de gran part de la superfície del Massís, donat que no es permet l'accés als civils a la zona utilitzada per els militars.

També tenim, i possiblement és un dels pocs casos que hi deu haver a tota Catalunya, presència de militats de l'Armada Espanyola en una festa de caire popular; algun any fins i tot s'han portat algun dels seus vaixells i cada any desfilen en la processó tot portant la imatge del sant. Són les festes de Sant Pere, conegudes com la Setmana del Mar. És increïble que en una festa dedicada a la gent del mar, els pescadors, hi tinguin cabuda gent que no té altre afany que el destructiu. Pretenem acabar amb això.

Finalment volem fer un concert a favor dels insubmissos, organitzant-lo amb alguna altra entitat, amb grups de la comarca sobretot.

Ja tancant aquesta presentació només indicar que estem oberts a qualsevol proposta que vagi en el mateix sentit de l'Assemblea, i que convidem a participar amb nosaltres a qualsevol persona interessada en aquests temes o per a qui vulgui rebre informació. Podeu contactar amb nosaltres a partir de l'Apartat de Correus 236 de Vilanova i la Geltrú (CP 08800) o venint el primer dissabte de mes al Centre Cívic de Sant Joan, a la plaça Francesc Macià de Vilanova i la Geltrú, de 8 a 9 del vespre.

Assemblea Antimilitarista del Garraf

DIARI DE LA PAU

El 25 de gener de 1991, dies després de que esclatés l'anunciada guerra del Golf sortia al carrer el Diari de la Pau.

Aquesta iniciativa havia sorgit molt pocs dies abans d'un dels membres d'un grup de periodistes auto-constituïts sota el nom de Periodistes per la Pau.

Durant totes les setmanes que va durar el conflicte bèl·lic, set, el Diari de la Pau va sortir puntualment al quiosc. Això va ser possible gràcies a l'esforç i col·laboració desinteressada de moltes persones.

Un mes i mig després d'acabar el conflicte treiem un altre número dedicat al genocidi del poble kurd i ara fa uns mesos i coincidint amb el nostre primer aniversari vam fer l'esforç altre vegada i vam sortir encartats dins de diferents diaris i setmanaris d'arreu de Catalunya, tirant un total de 150.000 exemplars.

Han sigut doncs, un total de 9 números, fets en hores lliures, bona voluntat però sempre intentant posar-hi el màxim rigor.

Durant tot aquest any llarg de vida del Diari de la Pau i de Periodistes per la Pau hem anat sospesant i meditant la possibilitat de convertir-nos en un mitjà estable.

A favor d'aquesta idea hi ha l'èxit de vendes durant la nostra curta vida, més de 15000 exemplars setmanals de mitjana, i les adhesions en forma de butlleta que hem rebut a favor del futur projecte, més de 700. També es valora com a necessitat l'intent d'aportar el nostre granet de sorra per una premsa més lliure i independent enfront de la uniformitat actual.

Em contra de totes aquestes bones

intencions hi ha la dura i crua realitat. Com i de quina manera es pot tirar endavant una publicació que asseguri la seva independència però també la seva professionalitat.

Ja tenim totes les possibilitats sobre la taula, ara és l'hora de posar-les a la balança i intentar equilibrar els aspectes negatius i positius i si es possible jugar-se-la amb el mínim de risc.

Ton Clapés

ANTIMILITART (Exposició d'art antimilitarista)

ANTIMILITART

Inauguració:
dia 15 de setembre
a les 20:00

Exposició:
del 15 al 26 de setembre

Organitza: Moviment d'Objecció de Consciència
Col·labora: Serveis de Cultura Popular (Fundació Cultural)

Provença, 205
08008 Barcelona
Tel. (93) 323 52 46
(Entre Balmes i E. Granados)

Matins d'11 a 14 h.
Tardes de 17:30 a 21 h.
Dissabtes matí de 12 a 14 h.
Dilluns matí tancat

TEIXINT LA R.E.D.: "RED DE ECONOMIA DE LA DEFENSA"

El propassat 11 d'abril hi va haver la primera reunió de gent dedicada o interessada en el treball sobre el que s'ha anomenat l'Economia de la Defensa, ja sia des de l'aspecte de la investigació, el seguiment i estudi o la denúncia de tots o algun dels seus múltiples aspectes: Indústria d'armaments, comerç d'armes, despeses militars, conversió...

La procedència de les persones -onze en total- que ens vam reunir era diversa: Cantàbria, Catalunya, Euskadi, Madrid (a darrera hora no van poder assistir una persona d'Andalusia i una altra de Galícia que estaven interessats en participar-hi), i l'afinitat o vinculació a col·lectius, tanmateix diversa: CIP, Bakearen Etxea, C3A, MOC, Assemblea d'Objecció Fiscal de Biscaia, Grup de Gasteiz...

Tot i així, una mateixa constatació servia de nexa d'unió o motiu de la reunió: la d'una sèrie de necessitats o possibilitats de treball que, afrontades des d'un plantejament col·lectiu, podrien ser cobertes en el primer cas i realitzades en el segon. Ambdues es podrien resumir en dos grans blocs:

- Debat i profundització sobre la situació actual i els diversos aspectes de l'Economia de la Defensa, tant a nivell local, com estatal o internacional.

- Coordinació de les feines de seguiment i tractament d'informació; intercanvi de treballs, comunicació d'iniciatives, repartiment d'esforços...

Partint d'aquesta intenció inicial, i després de dedicar el matí a explicar unes/s als altres, el nostre treball, els objectius i intencions, així com la realitat de les nostres zones, arribem per unanimitat a la conclusió de que es feia imprescindible trobar una forma de coordinar aquest esforç, i ràpidament va aparèixer (segurament estava en la ment d'algunes/s des de feia temps) com a opció més apropiada, la de "teixir una RED" i a això vam dedicar la tarda.

Amb un cert entusiasme ens adonem ràpidament que RED també podria respondre a les sigles de "Red de la Economia de la Defensa", i per tant un bon nom per designar-nos.

Entre els primers nusos que decidim teixir a aquesta RED destacaríem:

- Un sistema d'intercanvi d'informacions, ràpid, clar i no repetitiu, de manera que cada u pugui dedicar-se al seguiment de determinades publicacions sabent que, tot així, rebrà informació puntual de les altres.

- Una reunió semestral en la que dediquem tota la tarda a debatre i aprofundir (fins i tot amb expert/a si es possible o necessari) en aquells aspectes de l'Economia de la Defensa que necessiten d'una reflexió col·lectiva urgent. El matí d'aquestes reunions semestral es dedicarien a actualitzar les informacions sobre els nostres

treballs, campanyes i situacions.

- Un sistema d'intercanvi de documents, materials i propostes de treball.

- Informació sobre campanyes o iniciatives concretes, deixant la porta oberta a coordinacions esporàdiques.

Per començar, i fins comprovar en què es tradueix en la pràctica tota aquesta "teoria dels desitjos", ens va semblar més que suficient.

Per poder valorar en els seus justos termes la importància del bon resultat d'aquesta primera reunió, hauríem de partir del fet que allí ens trobàvem gent amb diferents dinàmiques i formes de treball, "especialitzades/ts" en temes no comuns i amb una anàlisi distint segons quins temes, a part no gaire acostumades/ts a debatre i treballar conjuntament amb personal d'altres procedències però, tot i així pel que vam comprovar, amb una clara determinació per part de totes/s per intentar posar-nos d'acord.

Ara ens hem posat en funcionament, això és l'important, i confiem en que més gent s'afegeixi a aquesta "red". El nostre objectiu no és altre que aconseguir que els diferents aspectes de l'Economia de la Defensa vagin caient dins la nostra "RED". Esperem que hi hagi bona pesca.

Antonio Escalante
Grupo de Gasteiz
tfn.: 945-241745 (tarda i nit)

SOBRE LES NOVES BASES MANRESA

Les noves bases de Manresa estan, en aquest moment, prop de la seva prova de foc. Dit de manera més planera: aviat sabrem què en pensa la societat i com reaccionen les institucions davant aquest text. Està previst que les noves Bases de Manresa siguin proclamades públicament el 20 de juny, precisament a Manresa, i seguidament lliurades al Parlament de Catalunya. Aleshores coneixerem el seu ressó.

Fins ara ha estat un treball no pas secret però sí poc públic. La iniciativa primera fou, si no m'equivoco, del Club Arnau de Vilanova, i no acabà de posar-se en marxa fins fa gairebé dos anys. Aleshores es constituí la Comissió Gestora pràcticament definitiva del Centenari de les Bases de Manresa i la iniciativa fou presentada públicament la tardor de 1990. La Comissió Gestora està formada per quinze entitats, la majoria d'elles d'àmbit català. Les noves Bases tenen una motivació principal: posar en marxa, en ocasió del centenari de les Bases de Manresa (1982), un procés de reflexió sobre la situació de l'autogovern a Catalunya, obrir o facilitar un debat sobre el futur de Catalunya i del seu autogovern. No és difícil endevinar que el judici de les entitats protagonistes sobre l'Estat de les autonomies i la seva interpretació actual no és obertament positiu com a expressió satisfactòria d'aquell autogovern. Si ho hagués estat no tindria gaire raó de ser la voluntat de posar en marxa un procés de reflexió i de debat.

No sabem que dirà la societat catalana i les seves institucions polítiques d'aquesta proposta concreta. Ho sabrem aviat. En tot cas, penso que la iniciativa ha estat ja positiva com a mostra de vitalitat de la societat civil i també com a manifestació de capacitat d'unes entitats per arribar a un text de consens que, com acostuma a passar en les solucions de consens, segurament no satisfà totalment cap dels seus signants però aporta el resultat d'unes reflexions compartides. Si la societat i les institucions catalanes les compartiran també o no, o fins a quin punt, és a hores d'ara, ho repeteixo, una incògnita, i totes les possibilitats estan obertes. Però el text existeix, i em sembla també bo que un sector de la societat, més o menys representatiu, s'hagi avançat a fer la proposta i a posar-la a disposició de tothom. Siguin quins siguin els resultats, és una mostra de vitalitat democràtica, perquè massa sovint aquesta mena d'iniciatives, evidentment polítiques, semblen reservades als "professionals" de la política, és a dir als partits, el paper dels quals és

indispensable però que no esgota de cap manera la qüestió.

I si aviat coneixerem la resposta o les respostes del nostre país a aquesta iniciativa d'unes quantes entitats, suposo que els lectors del **MOCADOR** els pot interessar especialment, per raons òbvies, el contingut d'una de les Bases, la finalment numerada com a Base 8. Diu així: *"Catalunya ha de dotar-se d'un sistema, segons un model propi, per a la defensa del territori i la seguretat interior sota la primacia del poder civil, i ha de contribuir a una nova estratègia de Pau i seguretat europea i mundial en el marc de les Nacions Unides"*.

És evident que aquest comentari meu no pot entrar a desvetllar els secrets del sumari de l'elaboració i discussió de les noves Bases. Amb aquesta limitació, penso que puc dir que en aquest cas el text primitiu, que s'encarregava a unes primeres propostes d'especialistes en cada camp, va experimentar modificacions força notables. Les propostes de modificacions que vam fer-hi algunes entitats crec que van sorprendre alguns dels representants d'altres entitats, probablement partidaris d'una formulació que en podríem dir més tradicional. Però també és cert que l'evident voluntat que reflecteix el text finalment aprovat de limitar l'abast d'aquest sistema de defensa i seguretat, i la menció ben clara de la necessitat d'una nova estratègia de pau i seguretat, no només europea sinó mundial, i que en

aquesta estratègia calia situar-la en el marc de les Nacions Unides, no va trobar una oposició sostinguda i el text de la base fou aprovat sense cap dificultat especial.

Es poden afegir dues coses sobre aquesta qüestió. Primera, que em sembla un text encara amb aspectes d'ambigüitat, puix que això d'un model propi pot ser interpretat de maneres diverses, des d'uns pocs milers de mossos d'esquadra amb armament senzillament defensiu i les meves preferències anirien, naturalment, per aquest camí fins a un exèrcit convencional. I segona, i segurament més important, que la formulació d'aquesta Base s'allunya positivament d'una mentalitat encara possiblement i lamentablement estesa. Crec que es pot dir, si més no, que en la redacció d'aquesta Base hi ha un dring de novetat i de progrés.

Si les noves Bases de Manresa volen col·laborar a obrir una reflexió i un debat sobre una sèrie de problemes del nostre temps a Catalunya, el text d'aquesta Base penso que pot ser un element ben positiu al debat, que també cal fer a Catalunya, sobre la pau al món actual i la superació de vells usos i costums que han ajudat a perpetuar la violència i la guerra.

Joan Gomis
President de Justícia i Pau
c/ Rivadeneyra 6, 10è.
08002 Barcelona
LA NACIÓ CATALANA

DARRER ESBORRANY DE LES BASES DE MANRESA

Afirmem que, històricament, Catalunya, les illes Balears i el País Valencià són parts de la Nació Catalana. Aquests pobles comparteixen una mateixa identitat caracteritzada per la llengua, la cultura i el marc geogràfic. Els ciutadans de la Nació Catalana tenen una consciència col·lectiva comuna i aspiren a continuar essent protagonistes de la seva història.

CATALUNYA

1. Catalunya s'ha de dotar de les institucions pròpies d'un estat sobirà.

2. Catalunya ha de formar part de la Comunitat Europea amb els mateixos drets i deures que els estats membres i ha d'evolucionar amb ells fins a la consecució de la unió política i econòmica.

3. Catalunya ha de poder establir lliurement les seves relacions internacionals i ha de participar activament en la construcció d'àmbits polítics més amples i d'un món més just i solidari. Catalunya ha de ser membre de les organitzacions del sistema de les Nacions Unides, de la Conferència sobre la Seguretat i la Cooperació a Europa i de les altres organitzacions intergovernamentals mundials i regionals.

4. Catalunya ha d'establir unes noves relacions amb els altres pobles de l'actual Regne d'Espanya, sobre la base del reconeixement de les sobirania respectives i amb voluntat de cooperació.

5. Catalunya ha d'exercir els poders legislatiu, executiu i judicial sense altres limitacions que les derivades de la lliure pertinença a instàncies internacionals. Catalunya ha d'organitzar el seu propi model d'administració.

6. Catalunya ha de recaptar i disposar dels seus recursos financers en el marc del procés

europeu d'integració econòmica i ha d'exercir amb llibertat la solidaritat amb els altres pobles.

7. Catalunya ha de regular el marc d'actuació dels agents econòmics i de les seves relacions. Catalunya ha de decidir el disseny de la política econòmica, laboral i social, la supervisió de les inversions estrangeres i la planificació i control del sector públic, del sector energètic i del sector financer.

8. Catalunya ha de dotar-se d'un sistema, segons un model propi, per a la defensa i per a la seguretat sota la primacia del poder civil. Catalunya ha d'adoptar la seva contribució a una nova estratègia de pau i seguretat europea i mundial en el marc de les Nacions Unides.

9. Catalunya ha de determinar l'ús i l'ordenació del seu territori, vetllarà per la protecció i millora del medi ambient i del paisatge i ha de contribuir a fomentar un model autosensible de desenvolupament harmònic amb la naturalesa.

10. Catalunya ha de tenir com a única llengua oficial el català. Les institucions de govern han d'assegurar-se la primacia social en tots els usos públics. Catalunya ha de garantir el respecte dels drets lingüístics personals referents a les altres llengües usades al seu territori. L'aranès continuarà essent llengua oficial a la Vall d'Aran.

11. Catalunya ha de fomentar el

desenvolupament de la seva identitat cultural i ha de participar en l'elaboració de la política cultural europea. Ha de desenvolupar també una política científica i de recerca tecnològica d'acord amb les seves prioritats.

12. Catalunya ha de determinar el seu model educatiu d'acord amb la seva tradició pedagògica per tal de crear una escola que fomenti la catalanitat de la llengua, els continguts i les actituds i els valors

democràtics. Catalunya ha de decidir sobre l'ordenació del sistema educatiu, la programació de l'ensenyament i les condicions per a l'obtenció de títols i diplomes.

13. Catalunya ha de constituir-se com a espai nacional de comunicació que garanteixi alhora el desplegament dels mitjans de comunicació catalans i els drets personals de tots els residents en els seus territoris.

Catalunya ha de participar en l'elaboració d'un nou model comunicatiu europeu que permeti la protecció de les comunitats culturals més febles i la pluralitat informativa.

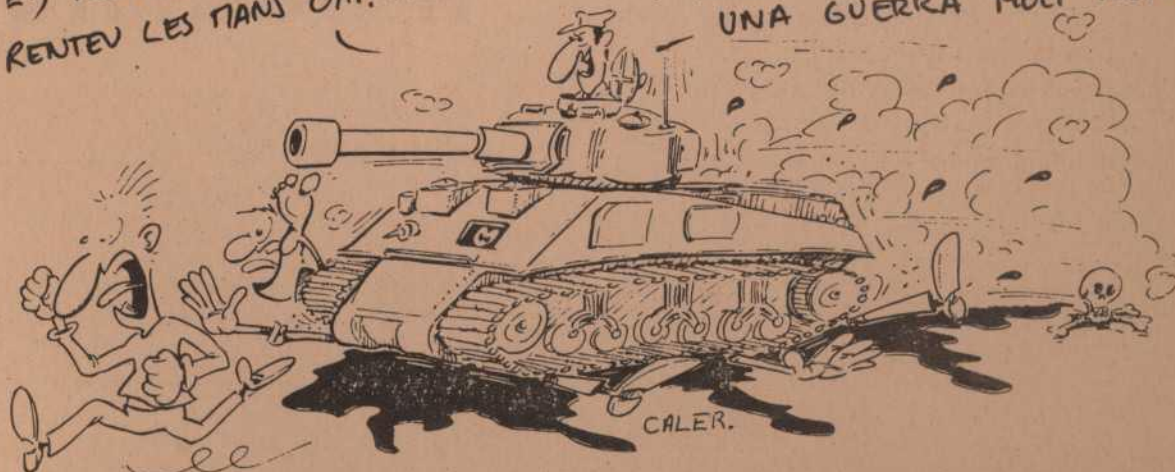
14. Catalunya ha de regular el règim de la sanitat i de la seguretat social, i el seu adequat finançament per tal de poder garantir el benestar social de tots els seus ciutadans.

15. Catalunya ha d'establir la seva política immigratòria, ha d'eliminar totes les discriminacions i fomentar models de societat més lliures i més fraternals.

Catalunya ha de dotar-se d'un sistema, segons un model propi, per a la defensa del territori i la seguretat interior sota la primacia del poder civil, i ha de contribuir a una nova estratègia de Pau i seguretat europea i mundial en el marc de les Nacions Unides

Ei, VOSALTRES
US RENTEVE LES TIANES OIH!...

...SEMBLA QUE FAREM
UNA GUERRA MOLT NETA....

EL KLEENEX

desinformatiu per la lluita anti-militarista

Per què el Kleenex? Perquè el MOCADOR, com s'usa diverses vegades entre rentada i rentada, és una font constant de contagi. Amb un kleenex, en canvi, els microbis van de cap a les escombraries. Aquest és el principi del kleenex: tots els seus articles són d'un sol ús, i qualsevol similitud amb personatges de la "moguda" de la insubmissió no només és pura coincidència sinó que a més a més és casualitat.

Després que el Ministeri de Defensa acceptés que fer de Mosso d'Esquadra durant cinc anys valgués per la mili, l'empresa Protexio SA ha demanat que també és "convalidi" a qui faci de segurata al metro o al Corte Inglés durant cinc anys.

Per a tota aquella majoria que penseu que el Mocador no és més que una introducció avorrida al Kleenex, ara hi ha la possibilitat de subscriure's només al Kleenex: per 2.000 ptes/any rebreu els quatre números que apareguin al Mocador, un número inèdit i el suplement "La insuportable lleugeresa de la memòria o com fer el Kleenex en una hora". Així a més el Kleenex podrà autofinanciar-se i deixar de vendre kleenex al metro.

Ha aparegut una nova col·lecció de cromos, on els cromos són els insubmisos i els col·leccionistes els jutges. Aquesta, però, és una col·lecció especial, ja que l'objectiu és aconseguir els mínims cromos possibles, i els jutges arriben a fer malabarismes tan grans com denegar-li la condició d'objector a un insubmís a la PSS i reconèixer com a objector legal a un insubmís a la mili.

Alarma al MOC-Barcelona! Cada cop són més els/les mocosos/es que deixen d'anar a les "misses" del dimecres. Sembla ser que estan pensant en la possibilitat de constituir-se com a Cinquena Assemblea, i tots els intents per fer-los tornar han estat infructuosos. Ara, però, sembla que el cop serà definitiu, doncs s'ha reparat la nevera que manté

freque unes cerveses insubmises. Si tot i així no tornen, ja no sabrem què fer. Des d'aquí el "toque" a Koldo, Linus (membres fundadors), David, Txell, Tani, etc.

Es confirma que durant la vaga del 28-M els prestacionistes van treballar, però el que és més fort és que van haver de fer de policies, ja que aquests van ser obligats pel govern a fer vaga per allò d'intentar confondre la gent perquè pensi que els policies també són "treballadors".

També es confirma que per cobrir places de "voluntari olímpic" es cridarà els objectors que no han estat cridats, encara, a fer la PSS. Sembla ser que s'encarregaran de fer d'extres a la cerimònia olímpica, i la resta de dies hauran de fer-se els simpàtics amb els guiris per donar bona imatge dels catalans.

El Col·lectiu ASAC (Antimilitaristes Siclistes Amics del Cannabis) ja comença a preparar la 3era Marxa Antimilitarista, que al final sembla ser que es farà de l'11 al 15 de setembre. De moment una petita comissió ha viatjat al Marroc, encara que no se sap exactament que hi han anat a fer.

INSUBMISSIO

VI ROSAT

UNA PART DE
L'IMPACTE
D'AQUESTA
AMPOLES
DESTINA A
LA CUSTODIA
DELS NOSTRES
PROVA EVIDENT
QUE EL CONSUM
DE VI NO TAN
SOL NO ES
NEGATIU PER
LA SALUT
SI NO QUE
TAMBÉ DEIXA
POSITIVAMENT
EL PAIS

Embotellat Celler Cooperatiu d' Espolla R.S. 30.4259/CAT R.E. 956

L'equip de redacció del kleenex no descarta la possibilitat de convertir-se en un espai fix del Mocador, i resta obert a la col·laboració espontània de tothom. O sigui, que qualsevol parida que se us acudeixi l'envieu al Casal, indicant sempre que és pel Mocador, però per a la secció Kleenex.